

Štev. 9.

Chicago, Ill. 1. marca 1907.

Leto VI.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— Že dalj časa trajajoče ob-sedno stanje čez mesto Varšavo, ki bi se imelo 1. marca letos, kakor določeno, dvigniti, podaljšalo se je z vso strogostjo na nedolopen čas. Vzrok temu so nedavno izvršeni roparski napadi teroristov na glavno pošto, pri čemer je bilo več uradnikov in dve straži ubiti, več oseb, ki so se slučajno tam nahajale, pa ranjenih. A tudi izmed ranjenih jih je deset pozneje umrlo. Kozaški oddelek korakajo po vseh mestnih ulicah dan in noč.

— Portarthurski komandant Smirnov očital je v nekem poročilu na vlado svojem predpostavljenemu generalu Stesiju bojavljivost. Tudi drugim oficirjem se to očita. Proti obdolženim bo postopalo vojno sodišče.

FRANCOSKO.

— Francoski kapital beži v inozemstvo, da se izogne obdačenju! Pariški list "Figaro" poroča, da so se v zadnjih treh tednih odpolekle iz Francoskega v tujezemstvo ogromne svote cerkevne premoženja. Finančni minister je namreč odredil, da se ima od zdaj zanaprej obdačiti tudi cerkevne premoženje, ki je bilo dolej davka prosto, in da mora katoliška cerkev odražovati državi iste pristojibne, kakor vsak drug državljan. A tega pobožni duhovniki, ki učijo: "daj cesarju kar je cesarjevega in Bogu kar je božjega" — nečejo. Kar si je cerkev enkrat prilastila, tega ne da več iz rok. Vsak dan se odpolažajo visoki zneski na londonske, Bruseljske in Genfske banke.

NEMČIJA.

— Prihodnji pondeljek se snide novi nemški državni zbor, in kot prva točka je na dnevnem redu proračun za državne potrebuščine. Za debato, ki se bo pri tem vnela, se že sedaj vse zanima, ker bo gotovo precej viharna, in politični krogi jo z nestrpo radovednostjo pričakujejo. Bržkone se bo ves teden o tem razpravljalo. Med drugim se bo govorilo tudi o dovolitvi zneska 29.220.000 mark za kolonialno politiko v južnozahodni Afriki. Ravno ta predlog je bil že lansko leto dne 13. decembra stavljen, a odklonjen, kar je dalo povod, da se je državni zbor razpustil.

— Teodor Barth, izdajatelj časnika "Nation", je izjavil, da mu je nezmožnost in brezdelica nemških liberalnih strank postala tako zoperna, da je sklenil preseliti se vratkem v Ameriko, kjer se mu politično ozračje bolj dopade. Njegov namen je, ustvariti v Nemčiji socialistično demokracijo na isti podlagi, kot je v Združenih državah.

AVSTRO-OGRERSKO.

— Parnik "Imperatrix" (Cesareia) avstrijskega Lloyda v Trstu je na svojem potu iz Trsta v Bombay trčil pri kapu Elaphoni na otoku Kreta ob neko skalo. Število potnikov in moštva na ladji je znašalo 150. "Imperatrix" je iz Trsta odplula dne 19. februarja.

— Po prvih poročilih se je glasilo, da se je parnik takoj potopil in več oseb pričelo ob življenje. Brzjavka Lloydovega zastopnika v Kaniji (glavnem mestu na Kreti) je kasneje javila: "Neki poročnik na parniku "Imperatrix" mi je pisal, da so on in enajst drugih oseb na varnem, drugi se

nahajajo še na parniku, česar položaj je skrajno nevaren."

ŠVICA.

Vsled naročila ruskega poslanstva v Švici bil je v mestu Bern prijet 19letni Rus Jurij Kilošč, in ruski poslanik zahteva, da se ga naj ruski vladi izroči. Odvetniki mladega Rusa pa temu oporekajo, češ da se tukaj gre le za politično zločinstvo, vsled česar se zahtevo carjeve vlade ne sme ugoditi. Švicarske oblasti premišljajo, kaj bi storile. Z rado-vnedostjo pričakujejo njihove končne odločitve številni russki revolucionarji, ki živijo po raznih švicarskih mestih, kakor v Curihu, Genfu itd.

SRBIJA.

Glasom poročil iz Belegagrada je položaj v Serbiji baje zopet jaka opasan. Pred nekaterimi dnevi napadli so nekateri oficirji pet ali šest poslancev, ki so v opoziciji, z golimi sabljami in dva od teh nevarno ranili. V skupščini (državnem zboru) se je stvar spravila na razgovor, a ministerki predsednik in vojni minister sta prizadete oficirje vzela v svoje vravstvo ter nista hotela privoliti, da bi se krive kaznovali, niti da bi se proti njim vpeljala preiskava.

Ameriške vesti.

Ne maraja krvavega denarja.

Aberdeen, neko mesto v državi Washington, je odklonilo ponudbo milijonarja Carnegie, ki je namerval ondi ustanoviti javno knjižnico. Delavske unije in trgovci so proti takemu darilu, katerega se drži človeška kri, viharne protestirali, in mestna uprava je protest uvaževala ter Carnegiea zavrnila.

Vojna v osrednji Ameriki.

Med malima republikama Nicaragua in Honduras je izbruhnila vojna. Nicarguanec so zmagovali udrli že v sovražnikovo ozemlje in Honduransko vojaštro večkrat v beg zapodili ter si osvojili važne postojanke.

Milijonarjeva ustanova.

J. G. Schmidlap, eden najboljegi mož v Cincinnati, O., mudil se je pred nekaterimi dnevi v New Yorku, baš tedaj ko je Evelyn Nesbitt Thaw, kot priča zapisana, izpovedala, kaj jo je moralno uničilo. To je na Schmidlapa tako uplivalo, da je podaril znesek \$250,000 za ustanovo v prid mladim zapeljanim dekleam.

To ustanovo bodo upravljali Cincinnati župan, potem predsednik Cincinnatičkega vsečilišča in pet drugih oseb. Ti možje imajo pravico določiti, katera dekleia dobri podporo.

Koruptni uradniki zvezne vlade.

Pri zveznem zakladničarju Shaw-u je vloženih več ovadb proti visokim zveznim uradnikom, kajih imena zaenkrat ostanejo še tajna. V eni teh ovadb se glasi, da dobiva neki uradnik newyorškega zakladnega podurada vsejedno svojo mesečno plačo, čeprav je zaprt radi neplačila alimentov. In še več takih umazanosti je v ovadbah nagromadenih, ki pričajo o lepem gospodarstvu z javnim denarjem.

"Ubogi" Rockefeller!

John D. Rockefeller se ne pusti več zmerjati za milijarderja. Po svojem zastopniku Fred. T. Gatesu je podal izjavo, da znaša njegovo premoženje "komaj"

250, kvečjemu 300 milijonov dolarjev. Nadalje baje ni res, da znašajo Rockefellerjevi letni dochodki 100 milijonov dolarjev. Nikdar ni bilo več nego 15 do 20 milijonov. Ubogi Rockefeller!

Redka plodovitost.

Zena Poljaka Petra Zabrowskega, rudarja v Widdlesboro, Ky., je porodila petorke, tri dekle in dva dečka. Vsi otroci in mati so ostali pri življaju.

Kingston se še vedno trese.

Podzemeljske moči, ki so porušile mesto Kingston na Jamajiki, še vedno delujejo. Ravno danes teden so se potresni sunki ponovili z vso silo in podrli to, kar je bilo na novo sezidanega. Prebivalstvo je tako zbezgan, da za trdno veruje, da se bo ves otok pogrenil v morje.

Proces morilca Thawa v New Yorku se vleče kakor morska kača. Advokatje in sodniki služijo tisočake, dnevno časopisje je polno senzacij in svet občuduje lepoto in energijo morilceve žene Eveline, katera je bila povod umoru. Ena pa ostanje pribito, ko bi Thaw ne imel milijonov — že davno bi električna končala njegovo življenje. Cela obravnava se vrši proti milijonarju Thawu, ne pa proti osebi in morilcu Thawu. In čudili se ne bomo, ako ga v kratkem izpuste — s privilegijem, da smo za par milijonov dol. še ubiti kakega telemeca.

Iz delavskih in strankih krogov.

Dvaindvajset tednov trajajoča stavka 200 članov "Mineral Water Bottlers and Drivers" unije v New Yorku je s pomočjo združenih judovskih organizacij končana s popolno zmago delavcev. Zveza delodajalcev je zahlevano 10% zvišanje plač in enajsturni delavnik dovolila. V sklenjeno medsebojno pogodbo se je vzela tudi določba, da imajo delodajaleci za vsakega stavkokaza, ki se sprejme v unijo, plačati \$5 vsprejemnine. Stavkujoči so zadnjo soboto dne 23. februarja popoludne slavili svojo zmago, in ker ni bilo nič unajske mineralne vode v zalogi, so si pomagali s pivom in vinom.

Nezadovoljnost radi niskih delavskih plač se je zopet pojavit v Harrisburgu med uslužbeniki Pensylvanijske železnice. V soboto so imeli štiri ondotne lokalne organizacije svoje seje, pri katerih se je sklenilo, da se naj delavski zahteve takoj naznanijo železniški družbi.

V Springfieldu, Ill., vršeča se konvencija Illinoiskih premočarjev je sklenila, da se uvede spremembu pri razdelitvi podpore za časne generalne stavke. Mesto prejšnjih dnevnih v denarju določenih zneskov, dobivali bodo pri generalni stavki štrajkujoči od uradnikov unije živila in druge življenske potrebščine v natori, in ne več v denarju. Pri lokalnih štrajkih pa prejme vsak delavec \$5 na teden.

John Fitzpatrick, predsednik chicagske delavske sveze (Chicago Federation of Labor), je odredil, da gredo uniji Anton Johansen, Barney Berlyn in Herbert C. Miller v Idaho, kjer bodo navzoči pri obravnavi Moyera, Haywooda itd. in poročali vsak korak svoji uniji.

V državi Georgia manjka

delavev. Predvsem trpijo na tem pomanjkanju farme in tvornice. Časopisje v recenjih državi pridno reklamuje za naseljevanje na jug.

V mestu Pottsville, Pa., sta bila pri lokalnih volitvah 22. februarja dva socijalista izvoljena mironim sodnikom (justice of the peace). Imenujeta se W. H. Tresize in Fred Oterbine.

Iz Bisbee, Arizona, je došlo poročilo, da so delovodje ondotne Copper Queen kompanije zadnji teden odpustili do 500 delavcev. Povod temu je bila lokalna unija, katera spada k W. F. of M. Kapitaliste ta unija neznošno peče, in da bi jo uničili, začeli so zdaj preganjati unajske rnarje ter jih odpuščati iz dela.

V Butte, Mont., je zavrelo. Strajk typografične unije se grozi raztegniti na splošen strajk v onem okolišu. "The Butte Miners" unija, v katerej je združenih 7000 rnarjev, zahteva povečanje dnevne plače in sicer \$7 namesto sedanjih \$3.50. Unija namerava pozvati vse rnarje na strajk, aki kapitalisti ne odobrijo njene zahteve do 1. maja. Zastopniki rnarjev družb zdaj pridno delajo na to, da preprečijo konflikt med kapitalisti in delaveci, kateri zahtevajo malo več svojega produkta.

Zanimiva pravda proti Jos. Leiteru, operatorju Zeigler pre-mogokopa v Duquoin, Ill., se je pričela ravnotam minolo sredo. Avstro-ogrski in italijanski konzul v Chicagi tožita Leitera za odškodnino za 57 premočarov, kateri je v njegovem premogokopu usmrtila razstrelba plinov v aprlu leta 1905. Zahtevana odškodnina znaša nekaj čez \$250.000.

"Socijalistični kandidat za mayora v Chicagi mora pri letosnjih volitvah dobiti najmanj 15 tisoč glasov več kot je dobil kateri drugi kandidat naše stranke prejšnjega leta". Tako se je izrazil vpliven član unije voznikov v Chicagi. Vprašan, odkod si to razлага, dejal je, da brutalno sodnijsko postopanje s Sheaom, predsednikom unije voznikov, je odprlo oči tisočerim članom te unije kakor tudi tisočerim ostalim delavcem v mestu. Mezdní sužnji so sprevideli, kakšne dobrote jim deli kapitalistično gospodarstvo, in zato so sklenili glasovati za kandidate iz svoje srede.

Čitalnicarji v Chicagi, pozor! V nedeljo dne 3. t. m. se vrši redna mesečna seja tukajšnje čitalnice, na kar člane opozarjam.

POZOR!

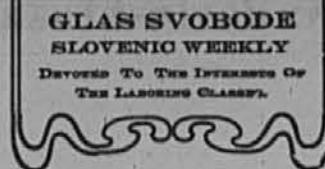
Ker želi kupiti lotje v Gary, naj zanesljivo pride v nedeljo dne 3. marta dopoludne ob 9. uri k g. Franku Mladiču, od koder si gremo potem Gary ogledati.

Fr. Gram, agent.

Listnica upravnštva.

G. S. Kramaršč, Oglesby, Ill.—Sveto \$3.50 za Haywoodov obrambni sklad prejeli. Ker je za to številko prepozno, objavimo imena darovalcev drugi teden.

Mnogim zdravilom se pripisuje moč, da olajšajo revmatizem, nevralgijo in enake bolečine. "Pain Expeller" pa združuje v sebi vse dobre lastnosti in prekaša vse druga zdravilna sredstva, ker isti je dosedaj najboljše zdravilo. — Stekljenica 25c in 50c.

Kdo je "žurnal-baraba"?

Zivelj lakaji in pisači okoli Saškerja in "Glasa Naroda"! Spet ste pokazali, kako fini inteligenčni in — nedosežni ste s psovkami. Tako je treba znati kdor hoče včasnikarsko slavo. "Žurnal baraba" je najnovnejši original, katerega je "spesnil" Saškerjev editor. Mirnim srcem in v polnej meri mu vračamo to psovko nazaj. Tam pri njemu, v koli njegovih somazačev, kateri menijo, da je posnemanje starih trejalk najbolje sredstvo za blaženje ljudi, ima "žurnal baraba" najprikladnejše mesto.

Reklama je dobra — torej go a haed mazač!

Listu v podporo:

Iz La Salle, Ill.: Antonu Podgoršku v slovo 27c; Leta štiri so minula 17c; Ko nastopil si pastirstvo 1c; Ko se utrdil si, nesnaga 3c; Vam pa tako ni treba nič 25c; Vi grinhorni, zabiti Kranje 11c; Ko si kupil novi jopič 2c; Tolajljivo si govoril 8c; Z obraza ti krinka je padla 15c; Pot pod nogami ti je ubrana 10c; Napočil 15. je svečan 40c; A ne manjka ti prijateljev, skratec 15c. — skupaj ..... \$1.74.

Iz Cleveland, O.: Ker je moraliti na street-karo 2c; ker je g. Rajko F. moral izstopiti 1c; Ker je bumse podpihal 5c; Ker so šli v maškarado 3c; bili so na "ohceti" 6c; jeli so kokoši in piščeta 9c; poljuboval je roko 8c; imel je dolg nos 3c; moral je to opustiti 2c; vse so bile gospodične 1c; samo ena ne 5c; njemu je pa hudo po nji 1c; ker je ljubezni željan 1c; pasji dnovi 3c. — skupaj 50c.

ZAHVALA!

Mješoviti tamburaški zbor "Balkan" v Chicagi izreka vsem udeležnikom njegove veselice, vršeče se v soboto dne 23. februarja v So. Chicagi, svojo najtoplejšo zahvalo, osobito pa še pveskemu društvu "Slovan" v So. Chicagi, ki je blagovolil sodelovali pri naši veselici in pripomoglo do tako sijajnega uspeha.

Simo Lipsič, zborovodja, John Petrič, tajnik, Oskar Hampel, blagajnik.

Pozor, sodrugi!

Kakor vse drugi socijalistični lisi, opravičen je tudi "Glas Svobode" pobirati darove za Haywoodov obrambni sklad (Haywood defense Fund). Dan obravnavate se bliža in naši bratje: Moyer, Haywood in Pettibone potrebujejo gromotne pomoči za dobre odvetnike itd., da se jih reši nasilne smrti, s ktero jim žigajo kapitalisti in v njih službi ameriška justica. S

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

PRVI DEL.

(Nadaljevanje.)

V.

"Ta človek je zblazel," je smej se upil eden tolovajev. "Da," je z veliko rosnobo pripomnil Jurij, "zblazen sem, ali eden tistih zblaznih, ki jih je razsvetil sv. Duh."

Nekateri razbojniki so se spôstljivo prekrizali ali vsaj nagnili glavo.

"Kdor udari zblaznega," se je oglašil star razbojnik, "zapade božjemu prekletju in umrje, ko bo prvič polna hina."

"Kdor pusti zblaznega človeka nazega ali mu ne da kruha, bo toliko dñi nag in lačen, kolikor je zblazni izrekel besed, ko ga je posvetil vso svojo pozornost."

"In kdor ga pusti ležati, ko je ranjen na smrt, tega bo krvnik raztrgjal na devet koscev" — je dejal Jurij s povzdušnem glasom.

Dosegel je toliko, da so se nekateri možje po kratkem pomenku odpravili iskat Otona Vidala. Črni Peter, ki je ves pogovor poslušal, ne da bi bil rekel besedice, se je zdaj približal Juriju z očividnim namenom, da ga ogovori. Jurij pa mu je pokazal hrbet in se vnovič obrnil do razbojnnikov.

"Torej si neče ničče pridobiti moje milosti s tem, da mi pripelje mojo Vihero?"

Črni Peter je nekaj na tihem govoril s svojimi možmi, potem je glasno ukazal:

"Pojdite iskat Vihero; stara navada je, da se vitezom položi v grob konj, na katerem so se bojevali."

Trije razbojniki so stekli po Vihero; Jurij pa, čeprav je dobro razumel Petra je z rahlim usmegovom na ustnih legel v trato.

Črni Peter je med tem svojim možem dal vsakotvrstnih naročij, iz katerih je Jurij spoznal, zakaj niso razbojniki oboroženi s sablji in s silicami, marveč imajo samo palice in so oblečeni kakor trgovci. Videl je tudi, da imajo razbojniki s sabo več mul otovrenih in da imajo dosti več konj, nego je nosačev. Začelo se mu je jasnit, kaj da utegne to pomeniti in da se prepriča, se je obrnil do moža, ki je bil postavljen za ujegovega čuvanja.

"Razbojniški ste menda namenjeni v Oglej?"

"Seveda," je odgovoril čuvan. "Včeraj se je začel v Ogleju svodni semenj in trajal bo osem dni."

"Kaj je oglejski patrijarh res uvedel svobodne semnje?" se je čudil Jurij. "Vsi velikaši so mu ugovarjali in odsvetovali! Torej bo zdaj sveto mesto Oglej celih osem dni zavetišče hudočev in bodo razbojniki smeli neovirano prodajati svoj plen tistim, katere se oporal."

"Da, da," je zadovoljno pritrjeval razbojnik, "in ko bi ne vedel, da boš še danes zvečer zapustil ta svet, bi se ti prav rad ponudil, da prodam twojo Vihero."

"Kako da se Oglej niso ustavili svobodnim semnjem?"

Se prosili so zanje in plačali so patrijarhu 300 zlatov, da je uvedel svobodne semnje. Ti semnji bodo mestjanom donašali ogromne koristi in zato bodo z vsemi močmi čuvati to svojo pravico." Razbojnik se je tisto smejjal in rekel: "Kaj ne, čudno pa bo le, da bodo imenitni meščani s svojimi meči varovali in bronili razbojnike, ko bodo ti pri našali na semenj naropani svoj plen."

"Sramota je za patrijarha, sramota je za oglejske mestjane, da iz same lkomnosti, zaradi denarja kaj takega store."

Črni Peter, ki je stal v bližini in pripravljal odhod svoje čete, se je pri teh besedah naglo obrnil in rekel počasi in slovensko:

"Se večja smrtna pa je, če proda mogočen vladar svoje sodstvo oglejskemu patrijarhu."

Juri je bil silno presenečen, da

ve že razbojniški poglavarski, kako kupčijo je bil sklenil z odpiskanjem oglejskega patrijarha in hipoma ga je prešmil sum, da je Hasan vendarle izdajalec in da je zato silil naprej, da je mogel razbojnike obvestiti o prihodu svojega gospodarja in jima pojasnit njegove namene in razmere. Vzlio veliki nevolji, ki je prevzala Jurja, je vendar znal prikriti svoja čustva in svoje misli. Črnemu Petru sploh in ničesar odgovoril, nego se odvričil od njega z izrazom največjega zaničevanja. Črni Peter je zapazil ta izraz in z jezumi pogledi je stopil k Jurju, toda še predno je izgovoril kako besedo, so se čuli koraki in žvenket in izza grmičevja so se pojavili razbojniki, ki so bili šli iskat pevca Vidala. Prinesli so ranjenca in obenem pripeljali seboj dva moža, ki sta črnega Petra tako zanimala, da jima je posvetil vso svojo pozornost.

Moža sta bila zvezana z dolgo verigo, ki je bila enema prikovana na desno roko, drugemu pa na levo. Veriga je bila pet do šest kontakov dolga in pracej težka. Mlajši teh priklenjencev je bil oblečen v meniško haljo in prepasan z debelo vrvjo. Vitka njegova postava je bila impomuoča. Obraz je imel bled in uspál, kakor da je kdake košček let preživel v kakši podzemski ječi. Njegovi pogledi pa so bili plamteči in tako prodramoči, kakor bi znal ta mož čitati najskrivnostnejše na dnu duše zakrite tajnosti, kakor bi bilo nemogoče, odgovoriti na te poglede s kakšo nerescijo.

Njegov spremjevalec je bil majhen od postov upadel mož, na čigarskem obrazu so se ohranili sledovi nekdanjega pijančevanja. Bil je že nad petdeset let star in tako izčiščen, da je komaj hodil. Tudi na mož je bil oblečen samo v meniško haljo; na prsih je nosil velik rdeči krizik, ki je bil prisit na haljo; rokave je imel prerezane, da so se videle gole roke, glavo pa do kože ostrženo. Ti znaki so razodevali, da je bil mož nekdaj krivoverec, ki se je podvrgel veliki in težki pokori. Menih, ki so pregovarjali ljudi, da so se vlagali takji pokori, niso bili priljubljeni pri škofih, saj je bil ta krutni način negacije življenja in vdanosti stvarnil prava setira na duhovstvo, saj so takrat škofje in opatje, posvetni duhovniki in menih ter manje živelji v razkošju in tako razuzdano, da se je ljudstvo trumpona udajalo ali krivoverstvu ali fanatici oskezi.

Takrat se je zlasti iz osrednje Italije razširjal nauk o askezi in različni menih so tak nauk oznanili tudi po sosednih deželah. Siročinstvo teh menihov je bilo v kričecem nasprotju z bogastvom druge duhovščine; njih samozatajevanje je šele prav jasno kazalo razuzdanost ostalih mašnikov in nim. V začetku so ljudje te fanatike zaničevali, kasneje pa so jih začeli smatrati za prave apostole in se zbirati okrog njih v takih trumah, da so se škofje začeli biti. Tisti ljudje, ki jih je cerkev proglašala za krivoverce, ker so obsojali razuzданo življenje duhovščine, so spoznali, da proti takim apostolom, ki žive ubožno in v samozatajevanju, ne opravijo ničesar in začeli so se pridruževati tem menihom.

Menih, ki se je dal prikovati na kakega grešnika, v namen, da pažnjan, da dejansko izvrsti svojo obuložbo, je storil velikansko žrtev. Zato so bili takški slučaji le redki. Zgodili so se le, če je šlo za velevažno pridobjitev ali za človeka, čigarskogled je mogel na stotne ljudi pridobiti žrtvujčim se menihom. To je bilo znano tudi razbojniški četni črnega Petra. Prijeli so menihov in manj prikovanega moža, slikeč, da mora biti ta spokorenec meniten in bogat človek.

Tudi črni Peter se je močno razveselil svojih jetnikov.

"Zdaj vidim, da je Komolja zarezl varni grad Glubo Vrhovlje. Ker nismo varni, dokler nismo na oglejskem ozemlju in ker nismo oboroženi, je najbolje, če se umaknemo v ta grad. Privezite jetnike na repa naših mul in potem na pot. Ali smo vsi zbrani?"

(Dalje pride.)

Kmetija.

iz stare domovine.

V.

(Nadaljevanje.)

Mašina je povzročila velikanske spremembe na vsem svetu. Ona je človeško moč potisočerila, ona je človeško proizvajanje napravila brezmejno. Ves promet je predvračal. Kako so se se pred 150 leti vozili na kopnem in po morju? In zdaj! Vi v Ameriki živeči rojaki vidite to v največjem obsegu! Vi se vozite vamo 7 dni po morju, ko je prej za prevožnjo iste doljave bilo treba več mesecov v vedni nevarnosti! Vi se bliskoma vozite po ameriških železnicah in imate po poti vse udobnosti. Vi vidite, koliko milijonov ton stotov se prevaža po rekah, po morju, po železnicah; Vi vidite največje tovarne sveta, delate v njih. Ako le primjerjate proizvajalne moči in razmere uboge slovenske domovine z ameriškimi proizvajalnimi močmi in razmerami, imate sliko o tem, kako ubogo je moralno biti življeneje pred sto leti in kako velikansko je razvito zdaj. Vi vidite največje mesta sveta. Kaj so mesta na Slovenskem proti ameriškim velikonom, egi evropskim, skozi katera vas vodi pot v Ameriko. In tam vidite tudi kako velikansko delo razvija zdajšnji trgovec, ko pošilja iz jednega sveta v druge svetove največje tovore, ko se poslužuje itamo on največ po vsem svetu razpreženih telegrafov, telefonov, prebarantajoč v jednem dnevu več milijonov vrednosti, kakor prej pred roo leti v več mesecih. Vse drugače postopajo ljudje v takem gospodarstvu. Mašina jih je na se pritegnila, hoteča iz njih napraviti robe. A ti robovi so se očeli prijeti, da je človek vodljiv del, vodljiv duh mašine, ona pa železni življenj človeka. Ob mašini je delavec uvidevati začel, da je on stvaritelj vseh bogastev sveta; uvidevati začel, da je treba delavski masi le nekaj časa delo ustaviti, in vsa kolesa velikanskega gospodarstva zastaneti. Ob mašini je delavec uvidevati začel, da lahko delo opravi brez posebnega voditelja, reditelja, ki deluje včasih še ne ve, kje njegov denar mašine postavlja, dekleva plačuje. Pri mašini se maniči delavec misli, dasi je njegovo delo grozno sušoparno, jednolično, a on razbjira umetni stroj in ga mora razumeti, on postaja mehanik, tehnik, zraven mašine, on postaja tako učitelj, on stopi med učence višjih sol, on zahteva isto omiku zase, kakor jo lahko pridobijo bogataši. In novejši človek postaja samosvoj, on noče robovati, on hoče biti prost človek, ki zahteva za svoje delo ves zasluzek. On ne strpi profitov drugih, on noče s svojimi zastrelki rediti trote. In to človek prav resnočno v svet meče parolo: Zemlja vsem, komunizem! In veliko milijonov ga je. Njegovi krajci ali zaveti za vzdrževanje sredstev v doseglo svojih smotrov daje miljone goldinarjev, in, ukažljimi, postajajo ti milioni omikanj ljudje, ki se ne dajo razgnati s kako vojaško patruljo, ki odgovarjajo s prav tehničnimi sredstvi, bombami, ali kar je najizrazitejše, da kot vojaki ne streljajo na svoje sodruge.

In število ljudi raste grozno v starih in novih svetovih. Poljedelska zemlja se ne da poljuhajo pomnožiti. Kar tudi znajdejo kemiki novih jedil, dozdaj je le prava jed, kar zemlja rodli, in meso živali. Iz lesa, oziroma iz anorganičnih stvari po kemikih pripravljena živila, kakor sladkor niso prebavljivi. Gospodarski pisatelj piše, da rastejo živila v matematični, stenčni, "judi pa v geometrični progressiji, to je, da sčasom nemara ne bo došlo živil za pomnoženo človeštvu, ker živila rastejo kakor 1, 2, 3, 4, ljudje pa 2, 4, 8, 16, 32. Zdravnikti so napredovali v znanostih in tehničnih opravilih. Iste ozdravijo danes hude bolezni in z nožem najhujše rane. Zdravniki so kozmetični bolezni. Zdravniki včijo,

kako se človek obvaruje bolezni. Vojsk v bodočnosti ne bo toliko več. Ljudi je sedaj veliko in vedno več na svetu. In tudi delavec hoče boljše jesti, stanovati, oblečen biti. Kmet mora proizvajati dosti več in vse v najboljši kakovosti, tako hoče ustrezti zdajšnjim zahtevam trga po njegovih pridelkih. Kmet rad zasluži več in se ravna po tem.

Ako imate kaj podjetnosti, kupite lotje tamkaj. Storite to takoj in od edine kompanije, ki se prodaje lotje. Pridite k meni v pisarno in ogledat si bodemo šli kraj osebno. Sedaj pozimi dela v Gary ljudi, kolikor jih pride. Poletni čas bode pa v tovarnah U. S. Steel Co. delalo stalno do 40,000 delavcev in postavilo se bode tamkaj najmanj 10,000 hiš.

Cene lotam: \$250, \$350, \$500 do \$1500.

Kje bolje naložiš denar, ko v zemljišču?

Nikjer na svetu!

Pridi v pisarno ali pa piši, kadar te je volja iti Gary pogledat. Uradne ure od 10—12 a. m.

Frank Gram

108 Dearborn st. (soba št. 702),

Postovne ure vsak dan zvezd v od 6 do 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 110, 112, 114, 116, 118, 120, 122, 124, 126, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 172, 174, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 188, 190, 192, 194, 196, 198, 200, 202, 204, 206, 208, 210, 212, 214, 216, 218, 220, 222, 224, 226, 228, 230, 232, 234, 236, 238, 240, 242, 244, 246, 248, 250, 252, 254, 256, 258, 260, 262, 264, 266, 268, 270, 272, 274, 276, 278, 280, 282, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 346, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 366, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 380, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 394, 396, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 52

Kolosalni protest.

"Anniversary Kidnaping Edition" prigodom obletnice ujetnosti in krivice deportacije sodrugov Moyera, Haywooda in Pettiboneja je pred par dnevi dosegla ogromno število: 2,270,636 iztisov. Upamo, da koncem tega tedna to število poskoči na tri milijone. Zomoremo li napraviti štiri milijone? Zomoremo li svoj lastni rekord prekoristiti za milijon iztisov? Uverjeni smo — da! — Vsled naglo se množeče cirkulacije in obilnih postranskih naročb naše "Kidnaping" izdaje, je bila Frisco železniška družba prisiljena nastaviti poseben poštni vlak, kateri zdaj vozi vsak dan enkrat iz Girarda direktno v St. Louis, kjer je zveza z ostalimi kraji Amerike. Ta vlak vozi samo naš "Appeal to Reason". To je prvi vlak, ki služi agitaciji za socijalizem — za bodoče kooperativno blagostanje. V zgodovini ameriškega socijalizma je to velevažen pojav."

Tako piše "Appeal to Reason" v svoji sobotni številki.

Ta mal socijalistični teden, tam v Girardi, Kans., je dosegel rekord nad vesoljnim časopisjem, kar se ga je in kar se ga še tiska v angleškem jeziku. Izdal je jedno številko v tri milijon iztisih in še pravi, da lahko navrže en milijon. Veliki tiskarski stroj dela neprehnom; časopis gre hitro v zaklje in zunaj čaka poseben vlak, da jih napolji odpelje. Sodr. Eugene V. Debs piše v avto istej številki "Appeal to Reason"-a, da za 4 milijone iztisov se ho porabilo: deset sodkov tiskarskega črnila, šest vagonov papirja, tri tisoč poštih zakljev in deset zveznih poštih vagonov. Poština samo te izdaje bode stala izdajatelje do \$1200.

In ta gigantna izdaja ne obsega družega kot ognjevit protest proti zločinu coločadskih in idaških kapitalistov. Sodrugom in uradnikom Zapadne rudarske organizacije, Moyeru, Haywoodu in Pettiboneju je "Appeal" posvetil to številki, znamenom, da lahko zve sleheri amenski proletarci in mezdni suzenji, kaki izkorisčevalci, tirani in drugi Plehveji so kapitalisti na zapadu Zdr. držav.

In ta milijonska izdaja je že samo po svojem ogromnem številu kolosalen protest proti justičnim morilem.

"Svobodna misel"

V Pragi je začel izhajati pod tem naslovom nov slovenski list kot glasilo slovenske sekcije mednarodne zveze, ki je razširjena že pri vseh omikanejsih narodih sveta pod imenom "Svobodna Misel" (seveda v dotičnem jeziku). Vsaka sekcija (podružnica) ima svoje glasilo, v katerem siri svobodomilne ideje, in tako smo tudi Slovenci dobili nov časopis pod zgorajnanim imenom. Mednarodna zveza "Svobodna Misel" si je postavila za nalogu, priboriti popolno svobožu izražanje vsake človeške misli na verskem, političnem in sencijskem polju.

Njen program je približno tak le:

1. *Znanost*, kot iskanje resnice, naj uravnava razmerje posameznika napram družbi in celemu vsemirju; naj vodi človeštvo k delu, vzorom, radostnemu življenu.

2. Naravna posledica tega bo pa *moral*, soglašajoča z znanstvenim spoznanjem in družabno vestjo, ki se bo zrcalila v človekoljubju in četu vzajemnosti vseh ljudi, ter učila razumno omejitev osebne svobode v prospeli celote.

3. Ta etika so *socijologiski* izraz v družbi, ki jo bo upravljala volja ljudij brez nasilja predpravje dostojanstvenikov in počitnih stanov, in sicer v svrhu gibkejše in pravilnejše družabne organizacije, v kolikor mogoče malih in federalnih oblikah.

Sredstev in metod za doseganje ideala "Svobodna Misel" ne predpisuje, ker ne mora biti dogmatična; skrbeti boče za spojitev potov, ki vodijo do tega smotrja, toda prepriča vsakemu somisljemu

ku, da deluje po svojih zmožnostih in svoji vesti; stoji izven seršči in zahteva od njih samo svobodo mislenja, ker je prepričana, da je samo s svobodnim razmišljevanjem mogoče najti faktorje in zaključke, na katerih se bo dala zasnovati boljša prihodnost človeštva.

Kot načrt za delo si določa "Svobodna Misel" tole:

1. *Vsestransko podporo* vsakemu stremljenju, ki ima za namen zavečnost, plemenitost in blagovno človeštva, kot v etičnem, tako tudi v družabnem oziru; kolikor mogoče širiti vse misli, katerih smoter je moralna, umstvena in telesna povzroča človeka.

2. *Boj proti klerikalizmu* t. j. kakoršnemu koljtu nasilju zoper svobodno izražanje misli ali njih nositeljem v prid kakoršnemu dogme kot zapreke razvoju človeštva na poti k popolnosti; ta boj naj se vrši z navajanjem k samostojnemu razmišljevanju kot najboljšemu sredstvu proti vplivu in moči dogem, ali pa s potrebnim obrambo.

3. *Odpava nasilništvo* sploh, naj si bo že na polju dela ali osebne svobode; razumne se samo ob sebi, da obsoju "Svobodna Misel" kapitalistične in militaristične težnje, ki so si posameznika zaslužile: kapitalizem in militarizem kořenita v človeškem barbarizmu, ki pa mora biti premagan in nadomeščen s plemenitejšo civilizacijo. "Svobodna Misel" ne postavlja nikakih ručterov za to spremembu in prepriča prihodnjim dobam urešnjenje istih, pač pa podlaga roko v pomoč vsem, ki delujejo za ta smoter.

To je na kratko očitan program "Svobodne Misli". Lep je, in reči moramo, da ima mnogo skupnega z našim, t. j. s programom socijalističnih strank. Zato želimo novočasniku slovenskemu Estu največjih uspehov. Príporočamo ga vsem rojakom najtoplejše. Naročnina za celo leto (10 številk) znaša samo 2 K. Naslov je: "Svobodna Misel", Praha, Kraljevi Vinohrady, Bohemia, Austria.

Listu v podporo:

Sodrug Joe Debevc v Denverju nabral v veseli družbi \$1.00, in sicer: ker ni imel na plesu groša, da bi daroval muzikantu, bom dala jaz zoc; ko sem bil skrivnostno-sladočnjenec, ker postajajo nekaterim rojakom tla prevroča in jih veste peče 13c; ker sem videl skozi okno se stezajočo rojakinjo zijala prodajati, a vkljub svoji radovednosti ni ničesar videla 22c; ker vedno zijala prodaja 5c; ker sem v žepu kavo nosil 1oc; Bog daj norcem pamet 5c; da bo bolj greh 15c. — Nadalje Anton Kravanja 500 — Iz Cleveland so poslali: Vitusa, reši nas o Bog! 1oc; ker mi ni žene speljal 1oc; ker je revolver kazal pri sodniji 5c; ker bo pravdo zgubil 1oc; za dobro "furengo" novoporočenim 1oc; da bi Gl. Sv. izhajal dvakrat na teden 1oc; na "gugve" z Vitusom 1oc; da bi se Reza kimač stegnila 1oc; da bi bil Vitus kamjenjan kot sv. Stefan 35c; da bi Matic se vlekel škant 1oc, ker plesašč podgrana se ni krepala 1oc; ker se je Žganček ožerjal na vseh norcev dan 5c; ker je začel coprati 5c; ker so Georga vurni 12c; da bi možic na Carry Street bil vedno pijan 13c; da bi fanta dobla 5c; da bi Žeka k baru priklenil 1oc; za zmrzljena vrata v cerkveni dvorani 5c; da bi salonerji ne skebali 5oc; da bi iz dvorane "mufai" 1oc; ker se Bekov Tone ženi z "mehurjem" 1oc; ker mu je "mehur" pregnal kurja očesa 5c; ker se mu je patron sprožil 5c; ker veruje v vstajenje meso 5c; ker ga je "Big Mary" zapustila 5c; ker sta Francej in Škrjanc eksprez vozila 1oc; ker je Škrjanc vozil v galop 5c; ker je Šiška gorela 5c; ker se je "aks" užgal 5c; ker je Brasilian gasil kot porter na Bond 5; ker je šel podglani up in "Nada" po vodi 5c; živijo mamica in šuster 5c; ker ga radi zastonj cukamo 5c; za novo društvo žalostne matere božje 2c; za 3 svetince odbornikom "devičarjem" 3c; za papeževe soldate 5c; da bi Mico pačet stre

čala 5c; da bi Pokatova "ta slepa" spregledala 5c; ker ni dobil komisija za Sotlarjevo ocenc 5c; da bi se en eviker zgubil 5c; za žalostni zvon M. B. 5c; ker zvon na motovilo 5c; ker je Špelko Kužnika v vremi vrgel 5c; ker je Dukl v kranjskem salonu nemške napisal potrgal roč; ker ima Švorc "fest bodlene" 5c; ker zdravilno grenačko vino se vedno tuščaj strasi 5c; ker Pajkovi Jože "conšteherje" prodaja 5c; ker sta pela s Švorcem "oberštajerje" 1oc; ker s em zopet purmano jedel 5c; za jarega koštruna 5c; ker ima Žorž "tremo" 5c; za Lojetov demand 3c; za njegov bugy 2c; ker je Hribar fest oderuh 5c; da bi ga vrag "pocitral" 5c; da bi se "ta lepga" gospoda ne potabil 5c — skupaj \$4.25.

MISLI.

"Cincinnati Enquirer" kuje v svoji zadnji številki novoizvoljenega senatorja iz Colorado. Simona Guggenheim, v zvezde. Omenjeni list piše, da je dobit Guggenheim, katerega je ta izvolitev stala sto tisoč dolarjev, — vse svoje velikanško premoženje iz "naravne zakladnice." — Da, res ga je dobit iz "naravne zakladnice", — a dvignili so mu ga s tveganjem svojega življenja premogarji in rudarji!

Državni poslanci v Washingtonu so na predlog nekega lahkožvega senatorja glasovali vsi za večjo plačo sami sebi. Kraist! Ali bi ne bilo nekaj najbolj pravičnega na svetu, da bi mogli tudi delavci v Združenih državah kaj takega storiti? Kdo ima večjo pravico regulirati delavske plače, nego delavci sami?

Neki sodnik iz Montane se je izrekel proti zakonito določenemu osemurnemu delavniku, češ da je protiustaven. In vendar je osemurni delavnik prodrl v legislaturi omenjene države z dvetretjinsko večino in bil pozneje sankcijoniran z 28,613 proti 3958 glasovi! — "Doesn't that look a good deal like that one in Colorado?"

V svrhu "izobitev" je Rockefeller podaril 32 milijonov dobarjev, da zamore kontrolirati ljudske sole. Posledica tega darila je, da je petrolej podtažal za en cent pri garnonu.

"K vragu z dokazi, mi hočemo imeti dividendo!" Tako je rekel Samuel Dixon, poslovodja premogokopa v West Virginiji, ko je bil z dokazi obveščen, da je nevarnost v rovu. Drugi dan po tistem je razstrelba usmrtila do 70 premogarjev. Lepa reč! Kaj kapitalista briga premogarjev života, samo da on dobi dividendo. In produktivno ljudstvo še veruje v staro kapitalistični sistem ter voli za nj. Oj delavci, vi zaspani delavci, kdaj se boste vzdržili?

Par najfinnejših čevljev izdelal danes stroj v jedni ur. Koško časa pa mora delati delavec, da zasluži denar za tak par čevljev? Eden do dva dni! Tako je danes. Čujte! v socijalistični državi bo lahko delavec ali delavka za jednodnevni produkt svojega dela dobiti najfinješi par čevljev.

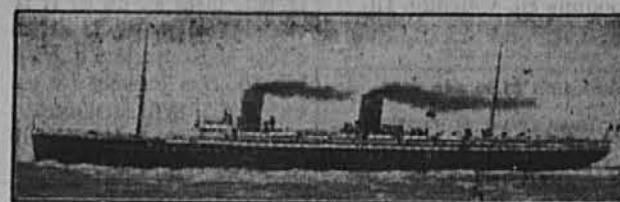
V postavodajni zbornici države Wisconsin je socijalistični zastopnik sodr. Berner predlagal, da pri vsaki bodoči železniški katastrofi se imajo vrhovni železniški uradniki kaznovati kot morilci druge vrste. Če bi se komu ta predlog zdel neopravilen, nej pristavimo, da je bila lansko leto v državi Wisconsin pri železniških nesrečah utrdbih 100 oseb in 1278 ranjenih.

Sim Sullivan, jeden izmed Tammanyevih šefov v New Yorku, je razdal med uboge 2000 parov čevljev. Kapitalisti dobro vedo, kje navadno "čevljel" žuli in Sullivan je labko prepičan, da za par čevljev kupi volilni glas. O tem je slavnostna si!

Delavec je opravljen do vsega produkta, kar ga sam producira.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvatsko
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique
GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence ..... 30.000 HP | La Lorraine ..... 22.000 HP
La Savoie ..... 22.000 HP | La Touraine ..... 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavil Saric, agent na 216-17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete obleje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglastite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove

po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu:

od 8.—10. ure predpoludne

od 1.—3. ure popoludne in

od 6.—8:30 ure večer.

Vlekarni P. Platt,

814 Ashland Ave.:

od 4.—5. popoludne.

Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoltne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Cemu pustiš od nevednih zobražnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti z zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Slika predstavlja zlati damske uro (Gold filled.) JAMCI SE ZA 20 LET.

V naravnih velikosti slike.
Kolesovje je najboljši ameriški izdelek
Elgin ali Waltham. \$14.00

V obilo naročo se priporoča vsem Slovencem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Hermanekove želodečne kapljice.

Najbolje sredstvo za vse želodečne neprilike, kokor neprizga teka, slab okus v ustih, zabasanost in šeipanje.

Vzeti jih je vsak dan trikrat, pred jedjo, in sicer

v majnji žličici za čaj s polovico kozarca vode.

Cena 50c; po pošti 55c. Pošljite poštne znamke.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki."Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:

za celo leto \$1.50

za pol leta 750

ZA EVROPO:

za celo leto ..... kron 10

za pol leta ..... kron 5

Naslov za dopise in pošiljatve je
"Glas Svobode"
669 Loomis St. CHICAGO, ILL.**Dopisi.**

Sandy, Wash., 16. februar.

Pošiljam naročnino za dva nova sodruga. Vesel pojav je to, da se med rojaki z vsakim dnem bolj širi zavednost in da so začeli številno pristopati k socijalni stranki ter se čedljave bolj zanimati za edini nam delavski list "Glas Svobode".

Vaš list pridobiva s svojim odkritim in odločnim nastopom proti vsakoršni hinavščini in zlasti proti kapitalizmu v tukajšnjem kraju vsak dan več pristašev in prijateljev. Ljudje niso tako nerazsodni, da bi ne spoznali zrna od plevela; odkritosrene, dobrohoteče besede od praznegova govorjenja. Dobro vedo, kdo jim priziga luč resnice in jim kaže pot k napredku, — in kdo jih pa "fotra" le s slabo hrano.

Zatorej: Živel naš list "Glas Svobode"!

Z delom gre pri naš še še, v primeri z drugimi kraji, dasiravno delavci le drobtinice pobiramo z bogato obložene kapitalistične mize.

Bratje delavci, združimo se! V slogi je moč. Kadar pridemo enkrat vsi delavci do tega preprčanja, dobili bomo svojo staro pravdo in ne bo nam treba več pobirati le drobtinic.

Nam ubogim param, nam majhним ljudem, vzrejenim v skromnih razmerah, zdi se dnevna plača \$4.00 ali \$4.500 kakoršno imamo v tukajšnjih rudnikih za osemurno delo, — seveda sijajna; a tega pa ne pomislimo, koliko trpimo in da smo vedno v smrtni nevarnosti, — dočim spravlja lastniki rudnikov za otročje lahko delo ali pa tudi brez vsakega truda v svoj žep ogromne dobičke, in da za denariki ga jih prislužimo mi, živijo potratno in razuzdano in da lahko zadostijo vsaki svoji želji, ne da bi se jim bilo batiti, da jih kdaj zmanjka. Očividno je torej razmerje krivično in razloček prevelikanski, da bi se mi delavci mogli ogrevati tudi za najpravičnejši kapitalizem. Kapitalistični sistem je že sam na sebi krivičen, kar priznavajo vstrenomisleči možje, tudi oni, ki še niso v naših vrstah.

V naši naselbini je le malo Slovencev, a kar nas je, pa smo vse "fantje iz fare", naprednega duha, ki želimo "Glasu Svobode" največjih uspehov na korist naši delavski stvari. 25 milij od tukaj pa živi večilo Slovencev, ki si po ruhotopilnicah služijo svoj kruh. Njihovo mišljenje mi ni znano, a upam, da niso nazadnjški.

Z bratskim pozdravom

Frank Eltz.

Joliet, Ill., 20. februar

Sobotna izdaja "Glas Naroda" št. 40 me je prisilila, da sem ne hote vzel v roke pero. "Glas Naroda" ali pravzaprav Sakser in njegov pisar Neveljavec (ali kadar se že piše) grozno udriha po listu "Glas Svobode" in posebej še po sodrugu M. Konda-tu. In kaj je vzrok temu? To jaz očito povem g. Sakserju in vsemu svetu. Prvi in glavnji vzrok je politika, drugi nevošljivost. Kajti kdor je naročen na "Glas Svobode", ta ne bo nikdar več postal naročnik na "Glas Naroda". In kar ko tudi, — saj vsak vidi,

da piše Sakserjev list same lazi in to, kar njegovemu žepu ne škodi.

Sakser, kaj je bilo z zadnjo rusko-japonsko vojno? Ni ene resnico nisi povedal! Kadar so bili Rusi teheni, pisal si, da so si izvojevali velikansko zmago, in nemara je po Tvoji in Komarjevi glavi padlo kar kih 100,000 Japoncev v enem dnevu! Vidis, mali študentek, ki hočeš nositi zvonec, kako si se blaimiral. Za Tvoj žep je bilo morda to boljše! — "Največji in najcenejši slovenski dnevnik v Ameriki prinaša tudi — največje in najcenejše laži."

Dan na dan se mučis s člankom "Avstrija in Italija". Pozimi prorokuješ vojno, poleti pa mir. Ti, ki si tako mogočen, naredi no vojno med Avstrijo in Italijo, pa Te bomo postavili za ilirskega kralja s sedežem v Ljubljani, in na ta način postaneš vladar vseh Slovencev! Fronc, to bi bila mastna služba za Te, kaj ne?

Pravis, da je Konda svinje pasel. Pisava Tvojega lista pa je tako umazana, da smidi po ne čem vsem drugem, kakor pa po svinjah, katere so Ti, kakor se vidi, prav prisrcu. Ako si radoveden, Ti lahko postrežem!

Tako je, moj dragi France. Pusti socijaliste lepo v miru, pa bodo i oni Tebe, — da-si ne zaslubiš, Ti nekdajne isocijalist, poznejši demokrat in sedajni republikanec. Kakor prodaja prostituta svoje telo za denar, tako posojuješ tudi Ti svoj list najrazličnejšim strankam in njih umazanim namenom. Beseda "prostitutka je res gibčna — kakor sam pravis —, in se da raztegniti tudi na Tvoj list, ki služi raznini namenom, samo da je kupčija!

Ali se še spominjuš, koliko posla si imel 1. 1894 in 1898 z "Ameriškim Slovencem" in potlej z "Novo Domovino"? Koliko si se revez trudil, da bi jih uničil! Pa Ti ni šlo. In zdaj si se začel zaletavati v "Glas Svobode", ker se nemara bojis — konkurenca! Nič bat — v umazanosti Ti "Glas Svobode" gotovo ne bode konkurirala, ker ima največji posel, kakor pa svoje rojake farbat.

Svojo debelo, a prazno glavo si boš ob "Glas Svobode" razbil — Ti garantiram.

Toliko za sedaj. Če postaneš zoper nesramen, osvetil Te bom v drugi luči.

M. Požek.

Madison, Pa., 19. februar.
Iz sreca me veseli in tudi vsacega delaveca mora veseliti, da se tako širi ta Vaš list "Gl. S." Tukaj okrog ima ga takorekoč že vsak delavec. Pred kakima dve maletoma videl si pri tukajšnjih rojakih sam "Glas Naroda", sedaj pa vidimo le "Glas Svobode", kar nas vse veseli. Le par rojakov je, ki še čitajo Sakserjev list in "Komarja": drugi so ga vso opustili. Mislim, da jih je odnesel veter v Afriko! Prav je; kajti včasih nas res ujezi, kadar Sakserjevi uredniki blatijo naš pravi delavski list in se postavlja jo na sodni stolec ter razsojajo, kaj je prav in kaj ni prav. Poduka in morale so sami bolj potreben nego tisti, ki jih pobalinsko napada.

Premogar.

Calumet, Mich., 16. februar.
Gosp. urednik, evo vam nekaj novic in zanimivosti iz naše naselbine:

Na Calumetu smo res zanimivi ljudje. Poleg vseh potrebnih in nepotrebnih društev imamo zdaj še takozvano "šnofarsko društvo". Namen tega društva je skrbeti za tovarne s šnofancem, da ne propadejo. Nadalje ima odbor skrb za novo tvornico tobakir, kajti ona na 7. cesti je že iz mode. Da pa ima to društvo dobre člane, zato se sprejemajo le taki, kateri so po naravnem daru — sorodni našemu Klopčiču. Imeti mora tudi dober nos, in sicer tak, da mu ne more niti od bližu dišati smrad iz našega farovišča. Tak kandidat se sprejme enoglasno.

Našega Lukata je zadela bridka nesreča: revez je postal —

vdovec. Mariča je že delj časa kruto bolna in Luka je prepričan, da ne bo nikoli več za nobeno rabo. Krivi so tega naši slavni farmi očetje, ker niso v hudi zimi bolj skrbeli za našega "očeta" in "mater". Slavni očetje! Vsaj zdaj se usmilite ubogega "fathra" in mu preskrbite drugo boljšo polovico! Saj jih je dosti na Calumetu! Posebno takih je dosti, ki vsako leto vlečejo ploh in katere so že v Bastlnovih in Tomčevih "Črnih bukvah" ...

Pred kratkim smo imeli volitev novih farmih očetov. Klopčič je skrbel, da so spet ostali večinoma stari, kateri tako plešejo, kakor jim on žvižga. To so "muhteži", (Brulev Lojz in Paletov Jože se najbolj odlikujeta), katere za vino, pivo in cigare Luka lahko vsak dan kupi. In prav ima (namreč Klopčič): on dobro zna, da, ko bi teh ne imel — bi že davno šel rakom žvižgat iz Calumeta. Škoda le, da se še g. Podgoršek ne obrne na naše sl. očete, ko — kakor slišimo — nimajo sreče v La Salle, Ill. G. Podgoršek! Pridite k nam — prej morate sporočiti Bruleovemu Loju in Paletovemu Jožetu — in imeli boste prijetne dneve.

Nekateri šnofarji.

NAZNANILO.

Društvo "Slavija" S. N. P. J. št. 1 v Chicagi znižalo je pristopino na \$1. Ker velja da določa le začasno, nudi se vsem, ki se niso pri nobenem društvu ali ki želijo postati član tega tako lepo se razvijajočega društva, — ugodna prilika za ceneni pristop. Stevilo članov društva "Slavije" se baš v zadnjem času rapidno množi, in gotovo si mora vsak Slovenec štetiti v ponos, da je ud tega tako močnega društva. Vsakdo, ki je bil že enkrat bolan, ve, kaj je bolniška podpora. In nesreča nikdar ne miruje. Saj vendar dan na dan čitamo po časnikih o rojakih, ki so ponesečili, a žal niso bili pri nobenem društvu. Kako prav pride v takih slučajih podpora ali usmrtnina!

Zato, rojaki, ne odlăšajte s pristopom; združite se z brati, ki Vas bodo z odkritosrečnim veseljem sprejeli v svojo sredo, ne glede na politično ali versko preprčanje.

Mat. Kure,
zapisnikar.**ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NASI**

Ako mi naznanjam po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spremnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredu, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celo življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Združenih državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pridejmo iz Vaših krajov. Tukaj rojaci, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne posmisljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bodemo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugačega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božastnost, slabournost, zguba možnih moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih; bolezni v hrbtni in sploh vse tajne bolezni pri možih in ženskah. Preiščemo zastonj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje, Pittsburg, Pa.

Slovencem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremili z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavisce.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unisce smodke in prost prigrizek. Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obileči poset.

Frank Mladič,
587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

\$6.00 SEST DOLARJEV

je sedajna vrednost

1 DELNICE PAROBRODNEGA DRUŠTVA

American Navigation Company.

Kdor želi delnico kupiti še prej, predno cena istim zopet poskuši, naj takoj odpošlje naročilni listek in denar na

American Navigation Company

108 Greenwich Street,

NEW YORK CITY.

Vsaka delnica je popolnoma plačana in ni treba nikakega poznejšega doplačila.

Naročilni listek

(Incorporated under the laws of the State of Maine)

American Navigation Company

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že \$1.500.000 uplačenih.

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod!

S tem se naročim na..... delnic družbe 'American Navigation Co' ter Vam zajedno pošljem znesek \$..... kot plačilo za naročene delnice, katere mi blagoslovite vposlati takoj.

Razume se, da mi morate tako prekoračijo naročnine zgoraj imenovano glavnico, povrnilo vposlano sveto v celiem znesku.

Ime .....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne..... 190....

Ceki, menice (trate) in poštnne nakaznice naj se pošljajo direktno na:

American Navigation Co., 108 Greenwich St. New York.

Slovenska Narodna

Podpora Jednota.

SPREJETJE.

Novo društvo "Slovenija" št. 56 v New York, N. Y., sprejeto v S. N. P. J. 3. feb. 1907. Imena društvenikov so: Alojz Andolšek, 3087; Ivan Cosen, 3088; Feliks M. Dolinar, 3089; Iva Gotthard, 3090; Ivan Intihar, 3091; Anton Jakše, 3092; Anton Jakša, 3093; Frank Krže, 3094; Josip Mantoni, 3095; Martin Mentoni, 3096; Anton Pestotnik, 3097; Alojz Plančar, 3098; Andrej Podkrajšek, 3099; Rudolf Podkrajšek, 3100; Frank Primožič, 3101; Ivan Otrin, 3102; Josip Schuster, 3103; Frank Zelenec, 3104; Josip Zelenec, 3105; Pavel Zelenec, 3106; Leopold Guardia, 3107; Dr. Josip Vilimek, 3108; August Guardia, 3109; Albert Kolbezen, 3110; Frank Mervar, 3111. Društvo šteje 25 udov.

K društvo "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Ivan Cerk, 3112; Frank Tušek, 3113; Frank Valde, 3114; Ivan Remus, 3115; Anton Benton, 3116; Josip Sajovic, 3117. Društvo šteje 129 udov.

K društvo "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Frank Mall, 3118; Jernej Senica, 3119; Matija Cisek, 3120; Ivan Šebat, 3121; Mihail Jakolič, 3122; Josip Zupančič, 3123; Frank Jakše, 3124. Društvo šteje 144 udov.

K društvo "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Mihail Tanšek, 3125; Ivan Dedič, 3126. Društvo šteje 59 udov.

K društvo "Naprej" št. 5 v Cleveland, O.: Ivan Boldan, 3127; Ivan Bračun, 3128; Josip Žitnik, 3129; Vinko Kenič, 3130. Društvo šteje 56 udov.

K društvo "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.: Frank Pirnat, 3131; Frank Kranjc, 3132; Alojz Vovk, 3133; Tomaž Kočar, 3134; Lovrencij Slinnik, 3135. Društvo šteje 80 udov.

K društvo "Bratoljub" št. 7 v Claridge, Pa.: Ivan Mlakar, 3136; Ivan Kastelic, 3137; Frank Goloveršček, 3138; Jurij Verdič, 3139. Društvo šteje 31 udov.

K društvo "Delavec" št. 8 v S. Chicago, Ill.: Ludevik Sopotnik, 3140; Frank Basaj, 3141; Mihail Smajd, 3142. Društvo šteje 57 udov.

K društvo "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Leopold Vrablč, 3143; Ivan Lavšek, 3144; Josip Omahna, 3145; Frank Jazbec, 3146. Društvo šteje 107 udov.

K društvo "Edinost" št. 12 v Murray, Utah: Blaž Kremžar, 3147. Društvo šteje 32 udov.

K društvo "Edinost" št. 13 v Wheeling Creek, O.: Matija Fabian, 3148; Ivan Merzel, 3149; Ignacij Kahne, 3150; Ivan Vovk, 3151. Društvo šteje 55 udov.

K društvo "Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill.: Matija Zalasnik, 3152. Društvo šteje 31 udov.

K društvo "Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash.: Josip Šinkovec, 3153. Društvo šteje 63 udov.

K društvo "Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis.: Rudolf Valte, 3154; Frank Rehar, 3155; Ivan Pinoza, 3156; Frank Bastelj, 3157; Ivan Erjavc, 3158; Frank Ajnik, 3159; Frank Janešek, 3160; Luka Janžovnik, 3161; Josip Podojsteršek, 3162; Alojz Lončarič, 3163; Josip Koračin, 3164; Frank Marovt, 3165; Josip Blizjak, 3166. Društvo šteje 125 udov.

K društvo "Bled" št. 17 v Lorain, O.: Ivan Marmor, 3167; Štefan Kos, 3168; Frank Svetic, 3169; Josip Zeve, 3170; Josip Zrimec, 3171; Andrej Pogačar, 3172. Društvo šteje 53 udov.

K društvo "Orel" št. 19 v W. Mineral, Kans.: Frank Volavšek, 3173; Hugo Vaker, 3174; Alojz Jeler, 3175; Vincencij Zalokar, 3176; Frank Čokl, 3177; Jakob Rutar, 3178; Filip Cesar, 3179. Društvo šteje 56 udov.

K društvo "Sojol" št. 20 v Ely, Minn.: Jakob Mikš, 3180; Jakob Južina, 3181; Josip Singer, 3182; Štefan Zadravec, 3183; Jakob Žagar, 3184; Frank Bevk, 3185; Leopold Močnik, 3186; Ivan Judnič, 3187; Josip Spraeer, 3188; Frank Babič, 3189. Društvo šteje 103 udov.

K društvo "Danica" št. 22 v Trimountain, Mich.: Ivan Štimac, 3191; Ignacij Cotman, 3192; Mihail Štefanič, 3193; Matija Kmetič, 3194. Društvo šteje 73 udov.

K društvo "Edinost" št. 23 v Darragh, Pa.: Josip Podjad, 3195; Frank Pizzotta, 3196; Alojz Mervar, 3197; Ivan Mauser, 3198; Anton Perat, 3199; Frank Rokave, 3200. Društvo šteje 91 udov.

K društvo "Smarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark.: Josip Zupančič, 3201; Alojz Hribar, 3202. Društvo šteje 43 udov.

K društvo "Zora" št. 25 v Terce, Colo.: Frank Vertačnik, 3203; Jakob Rihter, 3204. Društvo šteje 50 udov.

K društvo "Celje" št. 27 v Frontenac, Kans.: Anton Opara, 3205; Anton Tomšič, 3206; Anton Komar, 3207; Ivan Mraz, 3208. Društvo šteje 67 udov.

K društvo "Novi Dom" št. 28 v Greenland, Mich.: Josip Wizo, 3209; Andrej Bukovec, 3210. Društvo šteje 25 udov.

K društvo "Domovina" št. 29 v Thomaz, W. Va.: Lovrencij Žele, 3211; Matija Oman, 3212. Društvo šteje 28 udov.

K društvo "Sava" št. 32 v Winterquarters, Utah: Ivan Koder, 3213; Ivan Kočvar, 3214; Lovrencij Koprivšek, 3215; Anton Plistonik, 3216; Mihail Vidmar, 3217; Frank Markošek, 3218. Društvo šteje 35 udov.

K društvo "Naš Dom" št. 32 v Ambridge, Pa.: Andrej Unetič, 3219; Frank Standoher, 3220; Anton Štefanič, 3221. Društvo šteje 29 udov.

K društvo "France Prešern" št. 34 v Indianapolis, Ind.: Ivan Hvalica, 3222. Društvo šteje 74 udov.

K društvo "Zvestoba" št. 35 v Chicopee, Kans.: Ivan Strukelj, 3223; Ivan Gregorčič, 3224; Ivan Knafelj, 3225; Frank Kainšek, 3226; Anton Lesjak, 3227. Društvo šteje 37 udov.

K društvo "Zvezda" št. 36 v Willock, Pa.: Frank Šterk, 3228; Frank Brinovčar, 3229; Martin Pajek, 3230; Frank Manček, 3231; Josip Užnak, 3232; Andrej Gritar, 3233. Društvo šteje 63 udov.

K društvo "Preletarec" št. 37 v Lowellville, O.: Jernej Lušnik, 3234. Društvo šteje 16 udov.

K društvo "Narodni Vitez" št. 39 v Chicago, Ill.: Ivan Košiček, 3235; Ignacij Šmit, 3236; Gašper Tavčar, 3237; Frank Čeh, 3238. Društvo šteje 44 udov.

K društvo "Zvon" št. 40 v Durango, Colo.: Anton Perdič, 3239; Josip Perdič, 3240; Mihail Matriš, 3241; Frank Blažič, 3242. Društvo šteje 41 udov.

K društvo "Slovenija" št. 41 v Irwin, Pa.: Andrej Bradač, 3243; Josip Slabšak, 3244. Društvo šteje 53 udov.

K društvo "Aurora" št. 43 v Aurora, Minn.: Alojz Lovšin, 3245. Društvo šteje 24 udov.

K društvo "Danica" št. 44 v Conemaugh, Pa.: Josip Orel, 3246. Društvo šteje 46 udov.

K društvo "Gora" št. 45 v Cherry, Ill.: Josip Mrežar, 3247. Društvo šteje 27 udov.

K društvo "Gorenjec" št. 46 v Oregon City, Oreg.: Martin Kokalj, 3248. Društvo šteje 25 udov.

K društvo "Triglav" št. 48 v Barberton, O.: Anton Štrukelj, 3249; Josip Avsec, 3250; Jakob Krašovič, 3251; Josip Grimšič, 3252; Frank Uršič, 3253; Andrej Peterca, 3254; Stefan Turš, 3255; Frank Lenarčič, 3256; Frank Prime, 3257; Ivan Južna, 3258; Adolf Arko, 3259; Josip Znidaršič, 3260; Matevž Janež, 3261; Ivan Rojc, 3262; Frank Poje, 3263; Josip Troha, 3264; Frank Bajec, 3265; Mihail Mihnjak, 3266; Daniel Mihnjak, 3267. Društvo šteje 52 udov.

K društvo "Ljubljana" št. 49 v Girard, O.: Frank Keber, 3268; Josip Čertalič, 3269. Društvo šteje 25 udov.

K društvo "Skala" št. 50 v Clinton, Ind.: Frank Pirc, 3271; Ivan Fraile, 3272; Viljem Starha, 3273; Josip Žerovnik, 3274; Leopold Prašnikar, 3275; Leopold Potisek, 3276; Frank Vozelj, 3277; Anton Fink, 3278; Ivan Bršlik, 3279; Rudolf Cesar, 3280. Društvo šteje 31 udov.

K društvo "Narodni Dom" št. 51 v Aspen, Colo.: Josip Zobec, 3281; Ivan Lipič, 3282; Marko Žlogar, 3283; Ivan Lavšin, 3284. Društvo šteje 21 udov.

K društvo "Zvezda" št. 52 v Broughton, Pa.: Anton Ruspet, 3285; Andrej Podobnik, 3286. Društvo šteje 26 udov.

K društvo "V boj!" št. 53 v Collinwood, O.: Ivan Luznar, 3270. Društvo šteje 13 udov.

K društvo "Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill.: Frank Mišič, 3261. Društvo šteje 32 udov.

K društvo "Sokol" št. 20 v Ely, Minn.: Josip Pešel, 3294; Ivan Sadov-

nik, 2042. Društvo šteje 105 udov.

K društvo "Danica" št. 22 v Trimountain, Mich.: Josip Judnič, 773. Društvo šteje 74 udov.

K društvo "Edinost" št. 23 v Darragh, Pa.: Mihail Vencelj, 2197. Društvo šteje 92 udov.

K društvo "Smarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark.: Anton Vidergar, 1534. Društvo šteje 44 udov.

K društvo "Zvon" št. 40 v Durango, Colo.: David Spinčič, 1939. Društvo šteje 42 udov.

PRESTOPLI UDJE.

Od društva "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: k društvo "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Leopold Dolinšek, 571; k društvo "Gora" št. 45 v Cherry, Ill.: Josip Tratar, 81. Prvo društvo šteje 142, drugo 108 in tretje 28 udov.

Od društva "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa., k društvo "Danica" št. 44 v Conemaugh, Pa.: Frank Grebenc, 749. Prvo društvo šteje 58 in drugo 47 udov.

Od društva "Bratstvo" št. 4 v Steel, O., k društvo "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Frank Golob, 1274; k društvo "Jutranja Zora" št. 54 v Glencoe, O.: Ivan Pirc, 160; Ignacij Žlemburgar, 180; Martin Pirc, 480; Ivan Kravanja, 1435; Andrej Kravanja, 1474; Anton Komac, 1658. Prvo društvo šteje 34, drugo 143 in tretje 20 udov.

Od društva "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa., k društvo "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Frank Kaučič, 591. Prvo društvo šteje 80 in drugo 109 udov.

Od društva "Delavec" št. 8 v S. Chicago, Ill.: k društvo "Gorenjec" št. 46 v Oregon City, Oreg.: Anton Zavrl, 1833. Prvo društvo šteje 56 in drugo 26 udov.

Od društva "Bratstvo" št. 30 v Weir City, Kans.: Ponigratij Kirn, 596. Prvo društvo šteje 108 in drugo 81 udov.

Od društva "Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill.: k društvo "Naprej" št. 5 v Cleveland, O.: Frank Mišič, 2651. Prvo društvo šteje 31 in drugo 57 udov.

Od društva "Sloga" v Milwaukee, Wis., k društvo "Delavec" št. 8 v S. Chicago, Ill.: Frank Zaman, 485. Prvo društvo šteje 124 in drugo 57 udov.

Od društva "Popotnik" št. 30 v Weir City, Kans., k društvo "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Valentijn Bresnikar, 1317; k društvo "Zvestoba" št. 35 v Chicopee, Kans.: Josip Papeš, 1211; Luka Novak, 1239. Prvo društvo šteje 78, drugo 109 in tretje 39 udov.

Od društva "Zvezda" št. 36 v Willock, Pa.: k društvo "Zvezda" št. 52 v Broughton, Pa.: Frank Rebernik, 241; Mihail Rebernik, 1634; Frank Sprajcar, 1645; Ivan Mežan, 1702; Frank Boštjančič, 1703; Filip Čelik, 2532; Frank Založnik, 2713. Prvo društvo šteje 56 in drugo 33 udov.

SUSPENDOVANI UDJE.

Od društva "Triglav" št. 2 v LaSalle, Ill.: Martin Judež, 68; Josip Gimpelj, 1418. Društvo šteje 141 udov.

Od društva "Bratstvo" št. 4 v Steel, O.: Ivan Remih, 159; Ivan Stegel, 407. Društvo šteje 32 udov.

Od društva "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Vincencij Hofbauer, 283; Frank Lipovšek, 2642; Alojz Cvetko, 2461; Ivan Horvat, 2647. Društvo šteje 103 udov.

Od društva "Trdnjava" št. 10 v Rock Springs, Wyo.: Tomaž Divančka, 309; Nikolaj Sikl, 913; Martin Škoda, 304. Društvo šteje 81 udov.

Od društva "Edinost" št. 12 v Murray, Utah: Anton Šukle, 2407. Društvo šteje 31 udov.

Od društva "Sloga" št. 14 v Wau

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovenskih pokrajin.

Velik požar na Reki.

V elevatorju nasproti kolodvora je nastal v noči na 8. m. m. požar. Najprije so zaznali ogenj v 8. nadstropju velikanskega poslopja. V elevatorju je bilo žita v vrednosti 600,000 K. Elevator je vreden 1 milijon krov. Skoda je zelo velika.

Spominska plošča delavcu.

V nedeljo dne 17. m. m. so odkrili na pokopališču na Reki spominsko ploščo delavcu Petru Kubelcu, katerega je ustrelil lansko leta meseca januarja povodom generalnega strajka neki orožnik. Odprtje plošče se je izvršilo svečano z govorom. Zastopani so bili vsi delavski sloji.

Državnozborske volitve.

Odtek je avstrijski državni zbor razpuščen, pričele so se razne politične stranke najživeje zanimati za bližnje volitve, ki bodo brez dvoma ene najzanimivejših v avstrijski politični zgodbivini. V Avstriji se bodo sedaj prvič vrstile volitve na podlagi splošne in jednakih volilnih pravic, in novi parlament bo imel vse drugo lice nego prejšnji. Stari parlament je bil podoben sivemu starčku brez lastne volje in je bil popolnoma nezmožen za vsako resnejše delo. Od novega se pričakuje več člosti, večjega smisla za socijalno delo in več ljudskega duha. Razne stranke si svoje kandidate že postavljajo. Tudi slovenska socijalna demokracija bo postavila več kandidatov. Za slovenski volilni okraj na Koroskem je imenovan sodrug Ethan Knutson, urednik "Rdečega Paporja" v Ljubljani. Kdo bo kandidiral v Ljubljani, kjer razpolaga stranka z veliko močjo, se ni prišlo v javnost. Socijalna demokratična stranka postaja na Slovenskem z vsakim dnem uplivnejša, in ne bo dolgo, ko bo obe ostali stranki (bernalno in klerikalno) posekala. V bodočem državnem zboru bo igrala celotna avstrijska socijalna demokracija velevažno vlogo; v parlament pride okrepčana, številno povečana, kot stranka bodočnosti.

Pokop parlamenta.

Dobro šalo so izvršili sodruge v Ljubljni na Zgornjem Štajerskem, kdo je bil zaključen stari testament. Na glavnem trgu se je zbral o krog 2000 delavev, ki so odkorali potem v dolgem sprevodu po mestu do mosta. Spredaj so nosili veliko rdečo zastavo, v sredi pa krsto (trugo), na kateri so kazali transparenti, da predstavlja parlament privilegij. Sodrug Triller je imel primeren "nagrobeni govor", potem pa so pogreznili krsto ob gromovitem smehu v reko Muro.

Na Bolgarskem

so socialisti pričeli razne demonstracije proti vladi. Ministerstvo je zaprlo vsečilišče.

V stanovanju srbskega prestolonaslednika.

v Belogradu je bila ne dolgo tega ponoči močna eksplozija. Umadna poročila trdijo, da se je užgal snodnik, ki je bil preblizu peči! Ker se pa objednem poroča, da ne pustijo nikogar v palačo in da so ulice zaprli vojaški kordon, nečejo ljudje verjeti, da bi bila stvar tako nedolžna.

Vse kakor pri nas.

Patrijarh srbsko iztočne cerkve na Oggerskem, Brankovič, je pričel 25 let poneverjal cerkveni denar, da je bilo veselje. Kot dekan v Zomboru, kot škof v Temesvarju in zdržal kot patrijarh je imel vedno dolge prste. Nedavno se je vršil cerkveni kongres v Karlovici, ki je patrijarha prisilil, da odstopi. Zadnji čas si je možakar pričastil drobita za 80,000 K. — "Ne nabirajte zakladov, ki jih žre rja in molji!" — je rekel Kristus. Kristusovi "nomestniki" pa se ne ravljajo tako.

Zverski zločin.

Seljaki grško-vzhodne vere vasi blizu Rogatice v Bosni so se hotel polasti premoženja nekega Turka. V ta namen so ga usmrtili.

in vsega sesevali ter pobrali koste v vrečo. Ko so jih orožniki dobili, so trdili, da imajo v vreči volovsko meso.

Samomor.

Obesila se je 18letna posestnikova hči Marija Struna iz Zaticine. Struna je bila izredno lepa deklica in se je končala najbrž v hipni blaznosti.

Orožniki — morilci.

Neki mož iz Trebinja v Bosni vrtačal se je iz Amerike v domovino. Ker se je bal roparjev, šel je prenočevat v žendarmerijsko kasarno. Imel je pri sebi večjo sveto dekoracijo in to prisotnima dvema žendarjemama tudi povedal in ju prosil, če sme prenočiti. Orožnika sta mu to dovolila. Uro kasneje pa je slišal neki gozdar močno upitje. Ko je srečal druge orožnike, jima je to povedal. Kasarna je bila zaklenjena. Ulomili so vrata in našli Amerikanca že umorjenega. Umorila sta ga orožnika in skrila denar v skorne. Morilca sta bila odprljana v Mostar.

Kaj roditi verska prenapetost.

Tiroci so sploh znani kot najpoznejši, a tudi kot najbolj nemomljivi ljudje na vsem božjem svetu, — kadar "ste reka svete katoliške vere"! Ni čuda torej, da jih toliko popolnoma znori vsled verskega fanatizma. V Lainusu na Tirolskem se je pripeljal tragičen slučaj, ki to trditev dokazuje. Tamkaj je zblaznila neka silno pobožna kmetica ter prezela vrat dvema otrokom svojega svaka, češ da ji je Bog ukazal!

Preveč hrane.

Prof. Chittenden je v dolgih člankih razpravljal o količini hrane, katera zadostuje zdravemu človeku, in proiznašel, da mi pojemo trikrat več kot bi smeli in vsled tega tudi navaja vzrok mnogih novih bolezni med nami. S preobjetijo oslabi telo in prebavnini organi morajo prej ali slej odreči svojo službo. Prvo znamenje v takem stanju je izguba teka in telesne moči. Da zamorejo notranji organi zopet priti v zdravstveni tir in kljubovati neprilidam, za to je treba hitre pomoči. Trinerjevo ameriško grenko vino je nenadomestno sredstvo v takih slučajih, kajti ono uredi prebavni sistem, ozdravi želodec, pomovi življenski sok, ojači živce in poživi celo telo. Kjer je treba teka in telesne moči, naj se brez odloga rabi to sredstvo.

Dobiva se v lekarnah ali pa pri Jos. Triner, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Bolečine v hrbitu in nogah

izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariba z

Dr. RICHTERJEVIM

SidroPainExpellerjem

Rodbinsko zdravilo, katero se rabi v mnogih deželah proti reumatizmu, sciatični, bolečini na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsih, proti glavo in zobolbu.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

PRIJETNO ZIMSKO IN POMLADANSKO

vožnjo v Italijo in druge kraje ob adrijskem morju sam prekrhni starinsko

CUNARD LINE

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN

GIBELALTAR, GENOVA, NAPEL ITD.

LJPI, VELIKI IN NOVI
PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,600 ton.
"PANNONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo

NARAVNOST V ITALIJU.

Obnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

F. G. WHITING, ravnatelj.

67 Dearborn Str. CHICAGO.

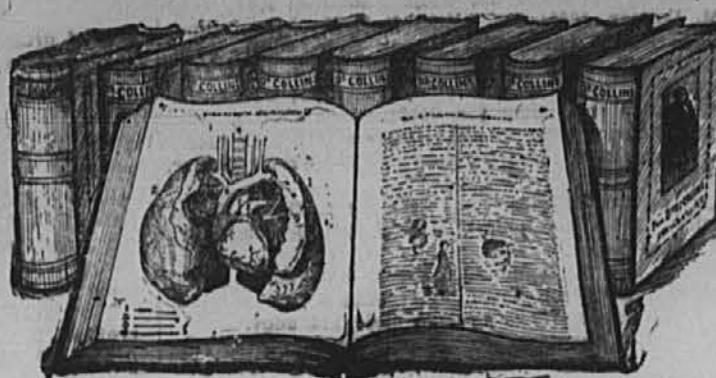
ROJAKI SLOVENCI

naročajte in citajte novo obširno knjigo „ZDRAVJE“

Novih

50.0000

iztisov.

Se zastonj
razdeli med
SLOVENCE.

KNJIGA „ZDRAVJE“

katera je ravno izšla od slavnega in obče znanega

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE

Knjiga je napisana v materinem jeziku ter obsega prek 160 strani z mnogimi slikami v tušu in barvah iz katere zamore vsaki rojak mnogo koristnega posneti, bodisi zdrav ali bolan.

Ona je najzanesljivejši svetovalec za moža in ženo, za deklico in mladeniča.

Iz te knjige boste razvideli, da je Dr. E. C. COLLINS M. I. edini kateremu je natanko znana sestava človeškega telesa, radi tega pozna vsako bolezen ter edini zamore garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni, bodisi akutne ali zastarele (kronične) kakor tudi vsake tajne spojne bolezni.

Citajte nekaj najnovnejših zahval s katerimi se rojaki zahvaljujejo za nazaj zadobljeno zdravje:

Cenjeni gospod Collins M. I.

Ozdravljen: belega toka bolečin v maternici,

križu in želodcu, nerедne stolice in glavobola.

Spovedani gospod
Dr. E. C. Collins M. I.

Vam nagnjam, da sem popolnoma ozdravil po Vaših zdravilih, katera ste mi pošljali. Sedaj ne čutim nobene bolečin več, za kar se Vam srčno (zahvaljujem.)

In Vam pošljam tu di mojo sliko, ako jo hočete dati v Slovenske časopise, ter Vam ostajam do groba hvalenja Vaša

Agnes Gačnik
K. F. D. 3 Johnstown,
Pa.

Vam naznjam da sem popolnoma zdrav in se Vam presčno zahvalim za Vaša zdravila ki ste mi jih pošljali in to Vam rečem, da takoj zdravnika ga ni, kakor ste Vi in Vaša zdravila so res najboljša, ki so mi prav fino nucala. Jaz sem si dosti prizadeval pri drugih zdravnikih, pa mi niso nič pomagali. Toraj, kateri ne verjame, naj se do mene obrne in jaz mu budem natančno pojasnil, da ste vi resen izkušen zdravnik, da tacega nima več svet.

Toraj to pisemce končam ter Vam ostajam hvalen do hladnega groba

Anton Mihelič

12 E. 39th Str. N. E.
Cleveland, O.

Zatoraj rojaci Slovenci, ako ste bolni ali slabti ter Vam je treba zdravniške pomoči in da ne izdajte zastonj Vaš težko prisluženi denar, prašajte nas za svet predno se obrnete na kakega drugega zdravnika ali zdravniški zavod, ali pišite po novo obširno knjigo „ZDRAVJE“, katero dobite zastonj, ako pismu priložite nekoliko znamk za poštino. Pisma naslavljajte na sledeči naslov:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute
140 West 34th Street
New York, N. Y.

Potem smete z mirno dušo biti prepričani v kratkem popolnega ozdravljenja.

Za one, kateri hočajo osebno priti v ta zavod, je isti odprt vsaki dan od 10 dopoludan do 5 popoludan. V torek, sredo, četrtek in petek tudi od 7—8 ure zvečer. Ob nedeljih in praznikih od 10—11 popoludne.

Največja slovanska tvrdka

Pišite v svojem jeziku po vzorce
ali vzorčno kijitico.

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave.
Chicago, Ill.

Se priporoča vsem slovanskim društvom za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in drugih potrebščin. Izdelek je najfinnejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmarne cene.

Neštevilno zahval in pripoznajjanje za pristnost in okušni izdelek naročenih potrebščin.

MATIJA KIRAR

GOSTILNIČAR

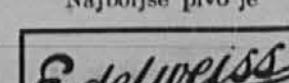
v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Nazdar rojaci!

Slovencem in drugim bratom Slovenom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELIJE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregon St.
V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za porečne slike.

MAT

POZOR.

Hripavost.

Teško dihanje.

Bolesno grlo.

Bolesti v prsih.

Bolečine v boku.

Bolečine na ledvicah.

Grenko grlo

Ako se pojavi pri Vas kateri od teh znakov na slabih ali bolnih pljučih, pazile dobro iz začnite neutegema jemati

POZOR.

Hud kašlj

vsled prehlajanja.

Izguba slasti. Draženje k stanemu pljuvanju. Naraščujoca izguba na teži in na telesni moči.

RAZNO.

Pri letni konvenciji premogarske organizacije Illinois Mine Workers v Springfieldu je bil v sredo izvoljen novim predsednikom te unije gorec socialist J. H. Walker. Konvenciji je prisostvoval tudi John Mitchell.

Kongres naj govorit!

Socijalistični poslanci državne zakonodaje v Wisconsin so predlagali resolucijo v prid Moyerja, Haywooda in Pettiboneja in zahtevali, da se naj kongres zvezne vlade s stvarjo peča in takoj vpleje natančno preiskavo, so li državni organi in sodniki v Idaho in Colorado opravičeni, v zadevi tako postopati, kakor so postopati in se postopajo. Ta predlog je deloval kot kaka bomba! Vse je z napeto pozornostjo sledilo utemeljevanju predlagatelja. S to resolucijo so socialisti pokazali, komu so delavske koristi v resnici mar. Resolucija je precej dolga in ostro šiba vse nepravilnosti in protipostavnosti v imenovanem procesu: zlasti poudarja nasilno odvedbo Moyerja in drugov iz ene države v drugo kot človeški rop, in oni, ki so ga zadržali, se imajo strogo kaznovati.

Zenska volilna pravica.

Gospa Tennessee Cook in pisateljica Olive Logan sta te dni obiskali predsednika Roosevelta v "Beli hiši" ter imeli z njim daljši pogovor, v katerem sta se močno zavzemali za žensko volilno pravico. Ni se znano, kako se je predsednik, ki je nasprotnik volilne pravice za ženske, iz zagate izvlebil. Omenjeni dve gospe sta prišli iz New Yorka v Washington, kjer nameravata ostati nekaj dni ter razne senatorje in druge uplivne osebe dobiti na svojo stran, da se bodo za žensko volilno pravo začeli zanimati.

Ženska volilna pravica pa ima svoje nasprotnike celo med ženskimi semimi. Neka bogata gospa se je pri tozadivinem zborovanju izjavila, da bi naj ženske skrbeli največ za vzgojo otrok, politiko pa prepustile možem. Jako dober odgovor je dala na to neka druga gospa, rekoč, da izgubi ženska stikrat več časa pri kupovanju novega klobuka, nego če na volilni dan odda glasovnico — s čemur je pač hotele reči, da s pridobitvijo volilne pravice nikakor ne bodo zametale svojih materinskih dolžnostij, in da bodo vsekakor za gospodinjstvo bolje skrbeli. Kakor pa one "vzorne" matere, katerim ni družega mar, nego kako bi se lispare, da bi se drugim moškim bolj dopadle.

Teater v cerkvi?

Kakor je naš dopisnik že v zadnjem številki poročal, vrnil se je v četrtek dne 21. m. m. v slovenski cerkvi v Chicago pravi pravečati "teater" z bogatin in ne baš krščanskim vzporedom. Predstavljalce so se med drugim krvave ruske revolucije in drugi taki prizori, ki se pač ne strinjajo s pravim krščanskim duhom. Toda ne glede na verski čut naših Chicaških pobožnjakov (saj je itak znano, da ga nič nimajo), cerkve že s splošnega moralnega stališča gotovo niso primerev kraj za gledališče predstave, prirejene iz dobičkažljnosti. Naši "vrli" katoliki, predvsem Rev. Sojar, pa po tem ne uprašajo, kaj je krščansko in kaj ni — samo da nese, pa je vse prav! Ali bi jih Kristus s korobočem zapoldil iz cerkve te svetohilinske barantače in trgovce, ko bi prišel v Chicago, v to najbolj "katoliško" mesto v Združenih državah! Seveda, ako misli "Ameriški Slovenec", da obstoji katoličanstvo v prireditvah teatrov po cerkvah, potem ima s svojega stališča čisto prav. Nikakor pa ni število tukaj naseljenih duhovnikov in raznih verskih redov (kakor so menili in imenuje, katerih res kar nengoli), kakor tudi ne število posvetnih katolicanov, kateri le slučajno to ime nosijo. — zanesljivo merilo tudi za versko pobožnost našega mesta. Katoliška cerkev je bila že od nekdaj velikansko trgovsko podjetje, n in Ameriki razvija

tako reklamo, da bi delača čast vsakemu — Jashi!

"Prav" socijalisti.

"Ce se hočemo uspešno braniti pogubonosnemu stremljenju današnjih socijalistov in anarchistov, preprečiti revolucije ter krvave poboje, je potreba, da se sedajne razmere spremene." — Tak "socijalizem" uči Calumetski "Glasnik". Torej zato je treba spremeniti današnje razmere, da se uduši gospodom neljubi "socijalizem", in ne zato, da bi se zatiranim pomagalo! Bratje delavci, taki so razni posvečeni in neposvečeni "delavski prijatelji", ki Vam po svojih listih pomagajo svojo pomoč. Njim je le za lastni obstanek, za delavstvo se brigajo toliko kot za lanski sneg. Dvomljivo je, da bi se privilegirani lemuhi, ki z današnjim kričičnim sistemom stojijo in padejo, hoteli resno zavzemati za delavske koristi in sami sebi grob kopati. Taki človekoljubi današnji katoliki niso! Mi socijalisti si bomo moralni, torej že sami pomagati in se ne bomo hodili učit h "Glasniku", katero pot nam je ubrati. To pot so nam pokazali drugi možje, ki nekoliko več vedo, nego gospodje pri "Glasniku". — Capito?

Prosperiteta, kje si?

60,000 družin je bilo pretečeno leto vrženih iz svojih stanovanj na cesto, ker niso morebiti plačati na jemnine. Newyorskri reweži so bili v minolem letu izpostavljeni večjemu poškodbjanju nego kdaj prej. Bogataži in dobro plačani rokodelci so res več zasluzili, a ravno zato je ubogim delavcem in njih družinam toliko hujša predla. Živila in stanovanja so se podražila, plače pa so ostale iste, včasih še celo padle, le tu pa tam so se malenkostno zvišale. To je žalostna usoda rewežev enega mesta, ki velja za najbogatejše mesto na svetu.

Cuden človekoljub.

Znani milijonar Andrew Carnegie, ki začuti včasih potrebo, ziniti kako modro (kdo je bogat, je seveda tudi duhovit!), je pred kratkim v nekem članku izjavil, da pride čas, ko bo inteligence premagala polni mošnjček in bo lov za dolarjem veljal kot nekaj neplenebitega. Imenito! Toda za intelligentnega človeka je prav slaba tolažba, če vtakne roko v prazen žep. Sicer pa, ali plemeniti človekoljub "ne drvi sam z vso brezobjektostjo za dolarjem? Ali ni baš on v divjem lovu za dolarjem in za srečo strl nekaj ducatov ljudi pod svojimi nogami? Sledi učitelj, ki sedi na milijonih, pa pridiguje ubištvo!

Moderno katoličanstvo.

Neka Marijina kongregacija je razposlala svojim članom in člincam meseca decembra 1. 1. slededeči dan, kateremu je bila prideljana položnica poštne hraničnice: "Blagovolite izpolniti sveto prisojno", kakor dosedaj, ter jo takoj vrneti, da pride pravčasto nazaj ter se položi 8. decembra na kongregacijski Marijin oltar." Priložena "sveta prisojna" se glasi: "Sveta Maria, Mati Božja in devica, jaz N. N. te izvolim danes za svojo poveljnico, začetnico in zagovornico ter trdno sklenem, da te nikoli ne zapustum, nikoli ničesar proti tebi ne rečem in ne storim, niti ne dopustum svojim podrejenim, da bi kaj zadržali proti tvoji časti. Prosim te torej, vzemi me za svojega služabnika, stoj mi na strani pri vsem, kar bom počel ter me ne zapusti ob smrtni urti. Amen." — In za to uslugo je menda treba naložiti na prideljano položno gotovo svetico denarja. Brez ceneva Marija ne pomaga!

Listnica uredništva.

A. S. v Denverju, Colo.: Oprostite, radi bi Vam ustregli, a ni mogče priobčiti. Ves dopis je preveč oseben, kritičnega značaja in premalenosten ter nima za širšo javnost prav ničkega pomena. Res da se včasih spuščamo tudi v osebnosti, to pa le tedaj, kadar so načela, ki jih pobijamo, z dotično osebo tesno zdržužena; drugače ne-

SEVEROV BALZAM ZA PLJUČA

Ta dragocen lek je pripravljen iz najčistejših prvih, imajočih nehranj zdravilnih svojstev. Ozdravi vse bolezni na pljučih, prepreči bolesti, obnovi zdravje ter moč. Cena 25c in 50c.

Severov Življenski balzam.

ZOPER

Zabasanosti.
Splošne slabosti.
Pospešuje tek.
Pomaga v vsakem slučaju.
Cena 75c.

ZOPER

Za žene slabega sostava.
Za stare in slabe ljudi
Za rekovalemente
Pomaga v vsakem slučaju.

PROTI

bolečinam v hrbtni;
bolečinam v mehurju;
komeu v mehurju;
oveneli koži;
neprebavnosti;

PROTI

Vnetje slezne in jetrone mrne.

Proti težavnomu puščanju v mehurju.

Cena 75c in \$1.25

Severov Zdravilo za obisti jetra

PROTI

bolečinam v hrbtu;

Proti težavnomu puščanju v mehurju.

Prodaja se v vseh lekarnah. Zdravniški na svet pošljemo na zahtevo vsakemu zastonju

W. F. SEVERA Co.

CEDAR RAPIDS
IOWA

Jakob Dudenhoefer

VINOTRZEC

339 Grove Street,

Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P.J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaja pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoris gostilno, ne zabi se oberniti do nas, kajti mi te bodemo zadovoljili.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

Poštним potom lahko vlagate denar.

Da zmoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštним potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. PI.

Ima lepo urejeno za zabave in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7641

Zapomnite si.

Ves denar, ki ga vložite v naš zavod tam 12. januarja, obrestuje se od 1. t.m.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

Uradne ure od 9. predpol. do 4. popl. ob sobotah do 8 ure zvečer.

Varstveni zaklond presega čet pol milijona dollarjev.

Ustanovljena 1890.

Nekaj iz življenja slovenskega rodoljuba.

(Dopis iz Chicago).

Sakserjev list "Glas Naroda", ki se štuli med dostojune liste in se postavlja na nekako vzvišeno, moralno stališče, raz katerega hčce s suverensko ošabnostjo obsegati druge — postal je v zadnjem času tako skrajno impertinenten, da nikakor ne zaslubi več, da bi se ga prijemalo z rokavicami. Bat z batom!

Kedo pa je pravzaprav ta Sakser? Brezdomovinec prve vrste, kateremu je ležče jedino na tem, napraviti si čim več denarja med Slovenci, izrabljajoč na najstudenjši način geslo: "Svoji k svojim!" Je-lj kdaj za slovensko narodnost že kaj žrtvoval? Nikdar nici!

Sakser je nevošljiv, da je "G. Svobode" glasilo S. N. P. J., ter je začel tako od strani malo namigavati, češ da ni častno za S. N. P. J., da ima to glasilo. Prav radi Vam verjamemo, da se Vam slíne po Jednoti cedé, saj je vendar nekaj dolarjev zraven! Kedo pa je Jednoto ustanovil? Je niso li ustanovili prvi začetniki tega lista?

Sploh pa je nerazumljivo, kako pride Sakser do tega, da ima v svojem listu oglas J. S. K. J.; saj priomenjeni Jednoti niti član ni kakor tudi ne nobenega drugega slovenskega društva. On si pač misli: čemu, saj neumen slovenski kmet rad vse verjame, samo da se v mojem listu dan dan pridigne, da sem mister; in Slovenci pa imajo gospode jako radi, ker jim je suženjstvo takoreko že v krvi; izkorisťajmo torej to lepo in plodonosno načelo: "Svoji k svojim!" Slovenci so naivni in nevedni ter radi gredč na take limanice.

Vi pravite, da ste Slovenec. Pa Slovenec še nikdar bili niste, niti po duhu, niti po krvi, — pač pa ste švicarski Nemec in ste tudi član tega društva v New Yorku. Nadalje očitate Kondi, da je bil ovčji pastir. Resnica je, da bi Vi ne postali niti svinjski, darsiravno imate vse zmožnosti, obrati človeka kakor nihče drugi.

Pravijo, da naj ne hodi na solnce, kdor ima maslo na glavi. Vi ste očividno na to pozabili, drugače bi gotovo ne pisali o Kondi v pobalinskem tonu, da je lažil po lestvi k nekej ženski v Colordi! No, saj je kot fant imel tudi pravico. Druga stvar pa bi bila, če bi bil oženjen, kot ste n. pr. — Vi! Vam se prav lahko dokaže, da ste spodili iz svoje službe človeka, ki Vam je zahajal v zelje, — ne sicer k Vaši ženi, ki je izgubila za Vas že vso privlačno silo, — pač pa k neki drugi. In to je od Vas nehvaležno; saj Vas je vendar Vaša žena živila, ko ste prišli v New York, in ne Vi njo. Sedaj pa ji dobroto takoj poplačujete!

Smešno in predzrno je, da hočete veljati za nekakega dobrotnika ameriških Slovencev. Naštete nam vendar, kakšne dobre ste Slovencem že izkazali! Da pošljate denar v staro domovino, to se Vam pač ne more štetiti v zalogu. Saj ga ne zastonj, lep dobiček imate pri tem. Pošilja ga lahko vsak drug trgovec in vsaka banka, in še ceneje nego Vi. Da pri tem rojakov naravnost ne opeharite, ni to Vaša nesebičnost ali narodna požrtvovalnost, nego strah pred — Sing Sing! Tudi parobrodnih listkov ne prodajate iz narodne nesebičnosti, pač pa za lep dobiček.

Kje so torej Vaša dobra dela? Povejte nam vendar, da bomo Slovenci svojega "velikega narodnega dobrotnika", "očeta ameriških Slovencev" vsaj bližje poznali in mu vedeli biti hvaležni!

Dobro nam je znano, na kak način ste hoteli postati avstrijski konzul, kako ste se ponujali in naštevali svoje vrline in dobrote, katere ste Slovencem bajé že izkazali. Vaše tozadevne reklame v avstrijskih slovenskih časopisih niso imele pravega uspeha, ker so Vaše umazane namene še prav-

časno spregledali. Vaša nakana Vam je imenitno spodelela! Baš "Slovenski Narod" v Ljubljani Vam je potegnil raz obraza hincavo kinko, in tamkajšni rojaki so Vaš "plemeniti" značaj prej spoznali, nego tukajšni. Le v Ameriki še imamo slepec, ki so v Vas zatelebani. Skrbeli pa bodo, da bo število teh čedadje manjše.

Recite, da ni res, kar smo trdili glede avstrijskega konzulata, in mi Vam navedemo ime dotičnega slovenskega državnega poslanea, katerega ste najeli, da bi Vam izposloval konzulatstvo, s katerim bi si Vi veliko uspešnejše svoje žepi flikali. — Vam je li znano, kako sodi o Vas ljubljanski dnevnik "Slovenski Narod" in njegovi čitalitelji? Pravijo Vam "ameriški grabežljivež"! Razumete?

O prostitutkah pa Vi, hinavec, kar lepo molčite! Za Boga, kam bi vendar potem Vi zahajali, če bi ne imeli "Tenderloin-a"! Saj ste tam kakor doma!

Sicer pa tudi druge okrog lovite, ala White! — G. Sakser, boste previdni! Mi imamo Roentgenove žarke, s katerimi smo v stanu posvetiti tudi v najtemnejše kote Vašega zasebnega življenja — ako na vsak način želite imeti oseben boj!

Citatelji se bodo gotovo uprashi, odkod in čemu vse to Sakserjevo strupeno sovraštvo napram "Glas Svobode". Stvar je popolnoma jednostavna. Gola, umazana zavist, da se je list "Glas Svobode" začel med ameriškimi Slovenci hitro razširjati, da napreduje, da izgublja Sakser svoje naročnike, ker se jim list "Glas Svobode" bolj dopade.

Tega pa Sakserjeva lakomnost ne more prenesti; njegov nikdar siti žep je vsled tega dejstva silno zlostoven! In odtod vse to zavavljanje, vti ti podli osebni napadi in ono škodoželjno pisarjenje, da bo zvezna vlada oziroma pošta list "Glas Svobode" v kratkem prijela za kravatec radi onega dopisa iz La Salle. Sakser seveda to iskreno želi, ker on ni "nevošljiv" človek! Najraje bi videl, da bi "Glas Svobode" kar hudič vzel! Saj je izgubil Sakser že vsak čut dostojnosti in socijalnega poštenja.

Odrekamo Vam pravico in tudi sposobnost, kritikovati vsebinsko lista "Glas Svobode". Skrajno impertinentno je, da bi ljudje, ki se živijo le od duševne hrane drugih listov, ki so nezmožni za vsako samostojno misel in ki se sami v svojem listu zapletajo v nebroj protislovij. — očitali protislovja listu "Glas Svobode", če da je kapitalističen, brezverski itd. Kateri drugi list si sam sebi bolj nasprotuje, nego "Glas Naroda"?! Interesantno bi bilo, navesti vse one stvari, ki jih priobčuje ta list v posameznih svojih številkah; iz tega nabranega materiala bi vsakdo lahko spoznal, koliko protislovja je nagromadil v Sakserjevem "najboljšem" dnevniku in kak humbug uganja ta človek s slovenskim delavstvom; prinaša tudi take stvari, ki so veri direktno nasprotne, in vendar se po drugi strani duhovnikom in vernikom laska! Seли to ne pravi, norce briti iz Slovencev, najsi bo že iz takozanih "brezverskih", za kakoršne veljajo socialisti, ali pa iz katoliških?

Zatorej prijatelji izreči pri "Glas Naroda", pustite v prihodnje kritikovanje na strani, — se Vam prav nič ne prilega! Ne smešite se tako brido!

Ako imate Vi pik "Komarja", imamo mi pik ose in gada, in v slučaju potrebe ga boste še občutili!

Sicer pa je za list "Glas Svobode" le dobro, da udrihati po njem. Ni boljše reklame zanj, nego so Vaši ostudni napadi.

Torej, g. Sakser, če hočete imeti osebnosti, boste jih imeli. Imamo mnogo umazanega perila.

Več onih, ki Sakserja že davno poznamo.

Glasnikova budalost.

V Calumetu je zdaj huda zima in Mr. "vicepresidentu" znane tiskovne kompanije se je najbrže stožilo iti na srne. Ker živimo sedaj v postnem času, so Mr. president tudi "zaščapali" veselice na svojem farmu. Vse to pa neugodno vpliva na ondotni slovenski list: pomanjkuje važnih novic. Da se resi iz stiske, je znani "sociolog" od Mr. prezidenta dobil dovoljenje, da sme zažgati papirnat kanon. In to je tudi storil: v zadnjem štev. "Glasnika" je napadel našega dopisnika na Calumetu, ker je tu v jednej izmed zadnjih številk "Glas Svobode" povedal resnico, ko je poročal o kombinaciji calumetskih rudarskih družb. "Sociolog" peče ta resnica, kajti on bi v svojem listu najraje dokazal, da se počutičjo rudarji v calumetskih jamah kot v paradizu in breni magnatje jih kar pestujejo. Toda hudir je, ko se pa dobijo zavedni delavci, ki stvar vse druže ilustrirajo kot pa naš "sociolog". — "Glasnik", tak recept ne velja! Naš dopisnik je možak: on suše rovnico in ve, kaj se pravi trdo delati — na dobiček drugih. V St. pavelskem lemenatu pa ne učijo tega — in zato Vi tudi nimate pojma o tem — torej pustite naše dopisnike pri miru.

Delavci! Pristopajte k delavskim unijam, kjer se nahajajo v vašem okolišu. Posebno veljav je to rudarjem v Minnesota in drugod po zapadu, koder ima Western Federation of Miners svoje lokalne unije.

Organizacija je moč, s ktero računajo vaši delodajalci.

ROJAKI, NAROČUJTE SI "GLAS SVOBODE."

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

Izkušen fotograf

Izdela najbolje različne slike.

Povečanje slik.

Gumbi s sliko.

Slike za posameznike, družine in otroke.

Vsaka velikost,
Jamčenje za delo.

Vsaha kakovost.
Primerne cene.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO v ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čemerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kajih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

**Trinerjevo zdravilno
grenko vino,**

ki pospešuje slast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljenha hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitaljeni vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vine na svetu.

Dober tek.

Izborno prebavljanje.

Trdno zdravje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo bolezni od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specielitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.